

MAGYAR Hungarian Life

ÉLET

Price \$ 3.20
including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No. 2826. 3 July 2014. Printed Post approved PP 1000 2449 LVI. évfolyam 26. szám 2014. július 3.

Az új minisztérium (Külgazdasági és Külügyminisztérium) új minisztere, Navracsics Tibor egy folyóirati interjú során az általa követendő külpolitikát firtató kérdésekre adott válaszából a jelen írás részére kiemeltük az alábbiakat:

„A keleti nyitás nem jelenthet nyugati zárást, és azt látom, hogy miniszterelnök úr nyilatkozatai is abszolút ezt mondják. Csak akkor tudunk sikeresek lenni, ha Európa is sikeres, hiszen európai ország vagyunk. Vagyis: minden intézményi kényszer, keret és lehetőség az Európai Unióhoz köt minket. Ezen belül kell a külpolitikánkat alakítani. ... Vannak olyanok is, akik elégedetlenek Brüsszellel, mert egy túlbürokratizált hatalmi vagy hivatalnoki gépezettel azonosítják. Az én feladatom, hogy a kormány külpolitikáját hajtsam végre. Ez jelent konfliktusokat, és jelent együttműködést. ... Az európai integráció iránt mélyen elkötelezett ember vagyok, akkor is, ha nekem is van számos kritikai megjegyzésem az unió működésével kapcsolatban.” (Itt egy érdekes kérdés jött:) „Martonyi Jánosra: elődjére »ráragadt« a jelző, hogy atlantista. Ön atlantista?” (Érdekes a válasz is:) „Én dunántúli vagyok.” (Újabb kérdés:) „Korábban egy konferencián arról beszélt, hogy erősíteni kell a magyar-amerikai kapcsolatokat.” „Így gondolom továbbra is. A magyar kormányok külpolitikailag három célt szöktak 1990 óta kitűzni: az euroatlanti integrációt, a közép-európai politikát és a nemzetpolitikát.

Atlantisták vagyunk, de ...

Csapó Endre

Én mindhárom elvet továbbra is alapvető fontosságúnak tartom. ... 2004-ig cél volt az EU- és a NATO-tagság, 2004 óta pedig eszközzé kellett válnia, valamilyen nemzeti cél elérése érdekében. Én is azt látom, hogy az elmúlt tíz évben nem alakult még ki az a fajta érderendszer és annak a megvalósítási rendszere, amely igazán eredményessé tenné a magyar Európa-politikát. A méretet figyelembe kell venni, tehát nekünk nem lehetnek olyan ambícióink a magyar Európa-politika meghatározásánál, mint mondjuk a német vagy akár még a lengyel Európa-politikánál is érvényes. ... Önmagában az, hogy tízmillió vagy negyvenmillió ország, sokat elmond, de nem determinál arra, hogy milyen külpolitikai szerepet játszunk. Amit hiányolok az elmúlt tíz év magyar Európa-politikából, az a szakpolitikai profil kialakítása. Mi a mi területünk? A mezőgazdasági politika? A környezetvédelem? A bővítés? (Ismét egy kérdés:) „De elvárható a magyar balliberális oldaltól, hogy azonosuljon például azzal az orbáni eszmével vagy tézissel, hogy keresztény Magyarországot és Európát?” „Igen. Ez definíció kérdése. Amennyiben nem vallás, hanem a kultúra értelmében fogjuk fel, akkor igaz az az antallai mondás, hogy Európában még az ateisták is keresztények. Elég jó kapcsolatrendszerem van brit politikusokhoz, az Egyesült Államokban

pedig elsősorban a republikánus párt-hoz.”

Foglalkozunk az atlantizmus kérdésével, amit a külügyminiszter nem értelmezett saját személyére, külügyi feladataként viszont vállalt. Rövidre zárhatnánk a kérdést azzal, hogy – ugyan mi más tehetne? De ennél több figyelmet érdemel. Például: honnan ered a szó, és mi van mögötte? Nézzük előbb a hivatalos megfogalmazást.

Az Észak-atlanti

Szerződés Szervezete

megalapításának oka, minden hivatalos megfogalmazásban a szovjet katonai fenyegetés volt, célja pedig egy esetleges háború veszélyének az elhárítása. Azonban hibás lenne a NATO-t pusztán katonai szövetségként jellemezni. Katonai szövetségek ugyanis általában megszűnnek a kitűzött katonai cél eléréseivel. Ez történt például a Varsói Szerződéssel, ami azért bomlott fel, mert 1989-re kiürült ideológiai tartalma, aminek érvényesítésére 1955-ben megalapították. Ha a NATO csupán katonai szövetség lett volna, úgy története során kétszer is felbomlott volna. Először a '60-as évek végén, amikor a nemzetközi események alakulásának köszönhetően már senki sem gondolta komolyan, hogy a hidegháború valaha is „felforrósodna”. Másodszor pedig 1989-ben, amikor a kommunista blokk felbomlásával és a Szovjetunió fokozatos szétesésével értelmetlenné vált bármiféle hivatkozás a szovjet veszélyre.

A NATO legfontosabb döntéshozó és politikaformáló szerve az Észak-atlanti Tanács. Mandátuma – egyedülként – az 1949. április 4-én aláírt washingtoni szerződésből eredeztethető. A Tanácson kívül a két másik legfontosabb politikaformáló és döntéshozó szerv a Védelmi Tervező Bizottság és a Nukleáris Tervező Csoport.

A NATO katonai szervezetének fontos feladata hosszú távú tervek készítése a tagországok védelmének biztosítására, amelyekhez az anyagi forrást a nemzeti kormányok biztosítják. A szervezet fennhatósága alá tartozó területeket katonai parancsnokságok hálózata fedi le, ezek hangolják össze a fegyveres erők közös kiképzését, a távközlési és informatikai rendszerek valamint a légvédelmi és logisztikai rendszerek működtetését. Ezen felül hozzájárulnak az eljárások és felszerelések szabványosításához, illetve azok közös felhasználásához.

A NATO Európában az amerikai katonai jelenlét alapján jött létre, és miután a szervezet állandó jelleggel intézményesült Európában, az amerikai katonai jelenlét ilyen alapon

állandósult. A NATO alapító országai lemondtak évszázados honvédelmi szuverenitásukról. (Zárójelként közöljük, hogy az alapító országok nem az Egyesült Európa védelmi bástyájába vitték be katonai erejüket, hanem az amerikai katonai vállalkozásokba.)

Az Egyesült Államok nemcsak katonailag építkeztek be az összerombolt Európába, hanem gazdaságilag is. Minden hódítás lényegében gazdasági érdekeket szolgál a háborús zsákmánytól a banki és vállalkozói beépítésig. Ez valósult meg a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (IBRD, Világbank) és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) létrehozásával, valamint az európai újjáépítéshez nyújtott amerikai támogatás és hitelcsomag, az 1947-ben meghirdetett Marshall-segély (Európai Újjáépítési Program, ERP) nyújtásával, ami az évszázad legjobb befektetése volt az Egyesült Államok számára. A segély elosztására az érintett 16 európai kormány létrehozta az Európai Gazdasági Együttműködési Szervezetet (OEEC, majd 1961-től OECD), amelynek fontos szerepe volt a világgazdaság liberalizálása terén. Az amerikai gazdasági benyomulást szolgáló gazdaságfilozófia európai intézményesítését szolgálta az 1948-ban létrehozott Általános Vámtarifa- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT), amelynek az Egyesült Államok mellett a Marshall-tervben részt vevő országok lettek az alapító tagjai. Zseniális újszerűség érvényesült így a gyarmatosítás történetében.

Egy kis történelmi kitérőt

kell tennünk a teljes kép áttekintése érdekében. Britanniá hagyományos Európa-politikáját jellemezte: szövetséget kötni, és megtámadni a legerősebbnek ígérkező európai hatalmat. Az első világháborúval bevonta az Egyesült Államokat az európai háborúba, amely a másodikkal beköltözött az európai hatalmi térbe is, ahonnan már nem vonult ki. Az egykori gyarmat a maga szolgálatára szorította Britanniát, rajta keresztül beépített Európába. Ehhez kellett baráti arcot mutatni az akkor romokban heverő maradvány-Európának. Ezt pecsételte meg 1941-ben az Atlanti Charta. Ezzel megkezdődött Európa Amerika-függő korszaka. Európa elvesztette világszintű vezetőszerepét – talán átmenetileg, talán véglegesen.

Nevezük súlypontnak a területhez köthető olyan képességet, amivel az emberi fejlődés kiemelkedik és magával húzza a környezetét szellemi és anyagai téren. Az ókorban a mediterrán térség vitte a vezetőszerepet. Azt Róma lehanyatlása után a német és észak-olasz térség vette át. Ebbe kapcsolódott be a magyar reneszánsz,

amit az oszmán nyomulás elfojtott, de a magyar védekezés oltalmában az európai műveltség tartós fejlődéssel magas szintre emelkedett.

Amerika felfedezése jelöli a korszak kezdetét, ami fellendítette a tengeri hajózást. Nyugat-európai országai gyarmatbirodalmakat alakítottak ki. Ennek következményeként a korai újkorban Európa nyugati felére helyeződött át a politikai és gazdasági súlypont – mondjuk úgy: Közép-Európából az Atlanti-óceánnal határos spanyol, portugál, angol és francia valamint németalföldi területekre.

A gyarmatokkal felfejlődött áruforgalommal jött létre a világgazdaság, aminek központja Európa lett, süllyel természetesen a partment államok. A gyarmatosítás kiterjedt Dél- és Észak-Amerikára is. Előbbin a spanyolok és portugálok osztozkodtak, az angolok, franciák pedig az északi földrészen.

Olvassuk a gyarmatból világhatalommá fejlődés történetét: – Nagy-Britannia 13 amerikai gyarmata 1776. július 4-én a függetlenségi nyilatkozat elfogadásával alakította meg az Amerikai Egyesült Államokat. Az ezt követő függetlenségi háborút az új állam nyerte meg Nagy-Britanniával szemben.

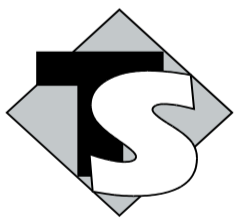
A függetlenségi háborút követően az új állam gyors fejlődésnek indult. A XIX. század elején megvásárolták I. Napoleontól Louisiana francia gyarmatot, a spanyoloktól megszerezték Floridát, majd Mexikótól háborúban elhódították a mai Texas, Új-Mexikó, Kalifornia, Nevada, Arizona és még néhány állam területét. A jórészt indiánok-lakta területeket fokozatosan európai bevándorlók foglalták el, lényegében kiirtva az őslakosságot. Az új területeken a század folyamán egymást követően hozták létre az új államokat, amelyek csatlakoztak az Unióhoz.

Mondhatjuk, Európa fele átköltözött Amerikába szerencsét próbálni a lehetőségek hazájába, szédületes fejlődést előidézve a határtalan nagy és értékes területen. Így hamarosan megegy világgazdasági súlypont jött létre a fejlődéssel egyre szűkülő világban.

Két dudás egy csárdában! Így érkezünk el a XX. századba. Ennek történetét mindannyian jól ismerjük, de ha nagyon röviden akarjuk kimondani a lényegét, az így hangzik: a század közepére már csak egy dudás maradt.

Ilyen háttér előtt játszunk napjaink drámai küzdelmeit mi magyarok is európaiként, egyaránt veszélyektől féltve európaiságunkat is és magyarságunkat is. Ez tehát a világ mai rendje, hiszen éppen a mi történelmi példánk mutatja a nagyhatalmi függőség állandó jelenlétét. Soroljuk? Szerényen csak a fővárosokat: Bécs, Berlin, Moszkva ... és itt kissé megtorpanunk: Brüsszel?

(Folytatás a 4. oldalon)

TRUMBLE
SZANTO
LAWYERS

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁS INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGRENDELETEK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN

ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

HÍREK

napos lovaglással a hortobágyi nyeregszemlére — mondták el a rendezők.

A megnyitón valamennyi lovas felvonult a máti lovaspályán, ahova a híres debreceni ötösfogaton megérkezett a Szent Korona mása a Magyar Koronaőrök Egyesülete koronaőreinek és huszároknak a kíséretében.

A látványos felvonulás után megkezdődtek a nyeregszemle és lovasnapok vasárnap estig tartó programjai, versenyei, a különféle lovas egyesületek bemutatói.

Orbán: Új korszakhoz új eszközök kellenek

A visegrádi csoport - Európa növekedési motorja című konferencián a miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Európa új korszakba lépett, egy új korszakhoz pedig új eszközökre van szükség.

A magyar álláspont az, hogy az Európai Unióban a szerződéseket, köztük a pénzügyi szerződéseket, be kell tartani - közölte Orbán Viktor a José Manuel Barroso európai bizottsági elnök, Johannes Hahn regionális ügyekért felelős uniós biztos és a visegrádi (V4) kormányfők részvételével rendezett tanácskozáson. Hangsúlyozta, Magyarország elutasítja az uniós alapszerződés "lopakodó" módosítását, a fiskális paktum egyes szakaszainak esetleges hatályon kívül helyezését pedig életveszélyes kísérletnek tartja.

A bevándorlás ügyében a magyar kormány véleménye az, hogy az EU-n belül biztosítani kell a munkaerő szabad áramlását, az uniótól kívülről érkező bevándorlást azonban le kell állítani, jelentősen le kell fékezni - fejtette ki a miniszterelnök. Szerinte ha a kontinensnek képzett munkaerőre van szüksége, akkor a meglévő, de képzetlen munkaerő-tartalékára kellene költenie, így például a magyar roma közösség képzésére.

Szözl arról is, hogy Európának a megújulásához tiszteletben kell tartania a múltját, tisztelnie kell a kereszténységet, és meg kell adni a nemzeteknek az őket megillető tiszteletet. "Fontosnak tartjuk mi, magyarok azt is, hogy az a sokunkat bántó magatartás, amely mind a házasságot, mind a családot mint értéket relativizálja, kevésbé legyen harsány és bántó a jövőben" - mondta.

A gazdaságpolitikai kérdésekkel kapcsolatban Orbán Viktor ismét olcsó energiát sürgetett, a foglalkoztatás ügyében pedig úgy foglalt állást: mindenkinél munkát kell adni, ez fogja rendbe tenni a gazdaságot, és ezért az államnak, ha átmenetileg is, nagyobb szerepet kell vállalnia a munkahelyteremtésben.

A miniszterelnök beszédében megemlítette, hogy Magyarország nem használta a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és az EU által javasolt válságkezelési modellt, egy teljesen különböző stratégiát követett, amiből sok vitája volt az unióval. Ezt követően az Európai Bizottság elnökéhez fordulva kijelentette: köszönetet mond José Manuel Barrosónak a vitákért és az ezek során tanúsított magatartásáért. A bizottsági elnök ugyanis "azon kevés vezetőik közé tartozott, aki - bár nyilván szintén elveszthette néha a türelmét, de - mindvégig ragaszkodott ahhoz, hogy a fennálló vitákat kizárólag az érvényben lévő szerződés jogi keretein belül szabad lefolytatni, és a politikát ebből ki kell zárni" - fejtette ki Orbán Viktor.

Köszönetet mondott egyúttal Johannes Hahn-nak, mert neki és az Európai Bizottság fejlesztéspolitikájának is köszönhető, hogy Magyarország a válságkezelés közben fejlődni is tudott. Rendelkezésre álltak ugyanis azok az európai pénzek, amelyek lehetővé tették, hogy a belső forrásokat a költségvetés konszolidációjára fordíthassa a magyar kormány, az uniós támogatásokból pedig folyhatott az ország korszerűsítése - mondta beszédében a kormányfő.

A visegrádi országok miniszterelnökeinek budapesti csúcstalálkozójaival érve Magyarországot egy éven át tartó elnöksége az együttműködés élén. Magyarország Szlovákiának adja át az elnöki feladatokat.

Menzellel és menő imázsfilmmel készül az Opera

Történetének leggazdagabb kínálatával várja az összesen 130 éves Magyar Állami Operaház a jövő évadban a közönséget. 25 bemutató, 32 opera, 20 világhírű énekes és számos elismert karmester — ráadásnak pedig **Jiri Menzel**.

Úgy fest, az Operaház mindent megpróbál, hogy azokhoz is eljuttassa üzenetét, akik a filmes képi világon szocializálódtak. Egyrészt új, Ahol kinyílik a világ című reklámfilmjük is a mozitrailerek világát idézi, másrészt Jiri Menzelt is felkérték Mozartot rendezni. Mellette két nagy rendezőt köszönhetünk a dalszínházban: **Michal Znanieckit**, aki a májusi Faust-bemutatót viszi színre, és **Georges Delmont**, aki az évad első bemutatóját, a Parasztbecsület és a Bajazzók klasszikus, egyestés párosítását jegyzi.

Az idős nagymester, Jiri Menzel a legfiatalabb Mozart-énekesekből összeállított csapattal dolgozik majd a Così fan tu-tén, amelyet októberben és novemberben láthatunk. A nemzetközi operaellettséggel közösen fellép többek között **Edita Gruberová, Dario Schmunk, Simone Piazzola, Piotr Beczala, Anja Kampe, Ferruccio Furlanetto, Angela Gheorghiu, Eleanor Lyons, Fabio Sartori, José Cura, Marco Berti, Stuart Neil, Hector Lopez Mendoza, Ambrogio Maestri, Marc Mazuir, Robert-Dean Smith, Walter Fraccaro Magri, Andrej Dunaev, Teodor Ilincai és Adrián Eröd**. Az itt dirigáló neves karmesterek között találjuk az opera zenekarát, a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekarát vezető **Pinchas Steinberg mellett Christian Badeát és Maurizio Beninit**, a Metropolitan állandó vendégkarmestereit, valamint a nemzetközileg már elismert **Káli Gábort és Madaras Gergelyt**.

Az idei Faust-évad lesz, s ez nemcsak a Faust-címet viselő művekben mutatkozik meg, lesz ugyanis Faust-fesztivál is, amelyen más hasonló tematikájú, asszociatív darabok is szerepelnek, és a jótékonysági estély is a Faust-bál elnevezést kapta. A bemutatók között szerepel még A kéjenc útja (The rake's progress), ezt **Anger Ferenc** rendezzi, a Sába királynője, amit a Margitszigeten láthatunk először **Kál Csaba** színrevitelében, A bűvös vadász, A Rajna kincse, valamint Vivaldi Farnacéja, amely a nyár eleji barokk tematikájú premier lesz.

A két játszótérrel az operaház eléri teljesítménye határát — mondta **Ókovács Szilveszter** a gazdag kínálatról. Az intézmény főigazgatója hozzátette azt is: természetesen előadásaik közt akadnak olyanok is, amelyek más partnerintézményekkel közös produkciók. Említette, hogy például a Margitszigeti Szabadtéri Színházban debütáló Carmen vagy a Miskolci Operafesztiválon bemutatkozó Aida később beköltözik a dalszínházba. Az Operaház újra darabokat is rendel: **Varga Juditot egy nyitány, Tallér Zsófiát** pedig egy gyermekopera megírására kérték fel.

Solymosi Tamás, a Magyar Nemzeti Balett igazgatója három fontos baletteloadást emelt ki: a Manon a kosztümös sztoribalettel, az újra látható Hatytyúk tava pedig a klasszikus balettel képviseli. Említette, hogy érdekességként a Trójai játékokat nem nyolc férfi, hanem nyolc hölgy táncos előadásában, amazokra vetítve mutatják be.

Székesfehérváron van helye a Honvédelmi Minisztériumnak

Székesfehérváron vannak olyan helyszínek, ingatlanok, amelyek alkalmasak lehetnek a Honvédelmi Minisztérium (HM) befogadására — mondta **Vargha Tamás**, a tárca parlamenti államtitkára, Székesfehérvár fideszes országgyűlési képviselője az MTI-nek.

Az államtitkár kiemelte, **Orbán Viktor** miniszterelnök arra kérte **Hende Csaba** honvédelmi minisztert, vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy a jövőben ne Budapest, hanem Székesfehérvár, az ősi koronázóváros, a nemzet történelmi fővárosa legyen a HM székhelye. A városvezetés és a székesfehérváriak már a lehetőségnek is örülnek, megdöbbentésnek érzik azt — fogalmazott, hozzátéve:

Székesfehérvár erős régióközpont, amelynek már most is nagy vonzereje van, s azt tovább erősítené a HM itteni működése.

Vargha Tamás kifejtette, Székesfehérvár az alapításától fogva katonaváros, a török elleni harc fontos végvára volt, jelenleg is itt található a Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnoksága. Székesfehérváron nagy hagyománya van a katonaeletnek — jegyezte meg. Az államtitkár elmondta: a városvezetéssel együtt megmutatják Hende Csabának, valamint **Benkő Tibornak**, a Honvéd Vezérkar Főnökének az alkalmasnak vélt helyszíneket. A következő napok, hetek, hónapok feladata lesz, hogy megvizsgálják a különböző lehetőségeket. A költözés határidejét a kormányfő 2016. március 15-én jelölte meg. Vargha Tamás kitért arra, hogy a HM-nek Budapesten is több épülete van. Az államtitkár valószínűnek tartja, hogy amennyiben valóban Székesfehérváron lesz a HM központja, a tárcának továbbra is lesznek részei a fővárosban. Vargha Tamás megjegyezte, Székesfehérvár és Budapest közötti 55 kilométer „nem távolság”. **Cser-Palkovics András** (Fidesz), Székesfehérvár polgármestere az MTI-nek szintén telefonon nyilatkozva úgy vélekedett: a kormánydöntéssel a város megkerülhetetlen lesz a következő évtizedekben is. Hangsúlyozta, hogy a döntés óriási megtiszteltetés annak a településnek, amely régóta katonavárosnak tartja magát és az összhaderőnemi parancsnokság is régóta ott működik. Hozzátette: a lépés „a csodálatos történelmi múlt elismerése és egyben a jövőnek is szól”. A polgármester jelezte, hogy a minisztérium költöztetéséhez megfelelő körülmények kellenek, ezért rendkívüli közgyűlésen vitatják meg a képviselők a kérdést.

Kurucz Éva kormányzóvivő az új kabinet első ülése után azt közölte, a kormány döntött arról, hogy nemzeti programot indít a budai várnegyed és a Budavári Palota újjáépítésére a 2014-2024 közötti időszakra vonatkozóan. E felújítási program keretében a miniszterelnök és hivatala 2016. március 15-ig a budai Várba, a Sándorpalota mellé, a Karmelita kolostor épületébe költözik, több tárca székhelye pedig vidéki városokba kerülhet.

Eladó a mecset a Bartók Béla úton

Eladják azt a Bartók Béla úti lakást Budán, amely az elmúlt több mint tíz évben otthont adott a Dar Esz-Szalam mecsetnek — jelentette a Cink.hu. A 171 négyzetméteres hatszobás lakást majdnem ötvenmillió forintért kínálják, dupla komforttal és kinti parkolóhellyel, bár az nem szerepel a hirdetésben, hogy egy mecsetről van szó.

A mecset 2004-ben került be a hírekbe, amikor Magyarországra látogatott **Móse Kacav** izraeli államminiszter. Akkor egy ellene szervezett állítólagos merénylet gyanúja miatt tartóztatták le a mecsetben működő muszlim közösség, az Iszlám Egyház vezetőjét, a palesztin származású fogorvost, **Saleh Tayseert**.

Az ellene zajlott eljárást utóbb megszüntették. A férfi sokmillió kártérítésre is perelt az államot, a bíróság végül kétmillió forintot ítélt meg neki. Egyháza 2012-ben a jogszabályi változások miatt megszűnt.

L.Y. TONGE & CO. LAWYERS
Personal Injury Lawyers
NO WIN, NO FEE

Dr. Livia Tonge Principal
BSc, Eng (Hons), PhD, Member of Law Society (Legal Practice, Skills & Ethics)

Our legal service is exceptional
YOU BE THE JUDGE

BÁLESETET SZENVEDETT?

JÁRMŰVEL, MUNKAHELYEN, KÖZUTAKON, KÖZÉNYLETBEN,
 KÓRHÁZBAN (GONDATLANBAG, ORVOSI TEVEDÉS, SIKERTOLÁS,
 TRÓSZAK, TESTI SÉRTÉS, LELKI Bántalmazás, STB.
 MINDIEN AMI MARADANDÓ FIZIKAI, SZELLEMI
 VAGY LELKI KÁRT OKOZOTT

MIT KELL TENNI?
AZONNAL KÉT TELEFONSZÁMOT HÍVNI:

MENTŐK: 000
L.Y. TONGE & CO. LAWYERS (03) 9670 5504
TRÓDÁNK MINDEN MÁS ÁLTALÁNOS JOGI ÜGYENET IS VÁLLAL

www.tongelawyers.com.au
Suite 7, 600 Lonsdale Street, Melbourne VIC 3000

Telefon: (03) 9670 5504
 Fax: (03) 9602 5615
 Email: ltonge@tongelawyers.com.au

Magyarul és angolul beszélünk.
Köszönet, hogy a MAGYAR ÉLET oldalján hirdetését elhelyezte.

AUSZTRÁLIAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ
Nth.Fitzroyi Gyülekezet
Melbourne

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068
szolgálati

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba
Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy
Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068
Az Egyház honlapjának címe:
www.hungarianreformedchurch.com
E-mail: melbref@gmail.com
Telefon: (03) 9481-0771
Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)
Csutoros István főgondnok: 9439-7067
mob.: 0407 683 002

MELBOURNE (VIC)

2014. július 6-án vasárnap de. 11 órától
ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Nt. Dézsi Csaba

121 St. Georges Rd. North Fitzroy.

(112-es villamos a Collins St.-ről, 20-ik megálló
az Edinburgh Parkkal szemben)

Istentisztelet után 12 órától ebéd, utána Presbiteri gyűlés
a Bocskai Nagyteremben Watkins St. bejárat

vasárnapi iskola és ovóda 9.30-tól —12.00 óráig

Minden kedden 12 órától Biblia óra, mindenkit szeretettel várunk

SPRINGVALE (VIC.)

2014 július 6-án du. 3 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: **Incze Dezső**

Springvale Lutheran Church (3. Albert Ave) Springvale

N. S. W. SYDNEY 2014. július 6-án vasárnap 11.30 órakor

ISTENTISZTELET

Minden vasárnap az Istentisztelet ideje alatt, gyermek Istentiszteletet is tartunk. Szeretettel kérjük a szülőket, nagyszülőket, hogy hozzák el kicsinyeiket

Igét hirdet: Nt. Péterffy Kund

Uniting Church, Carrington Ave.

ADELAIDE (SA)

2014. július 6-án vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Nt.Szabó Attila

az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)

Minden szerdán este 6 órától BIBLIAÓRA, a Templom

társalgójában. Mindenkit szeretettel várunk

BRISBANE (QLD)

2014. július 6-án vasárnap de.11. órakor

ISTENTISZTELET

a Marsdeni Magyar Házban

Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz

150 Fourth Avenue, Marsden, a marsdeni Magyar Házban,

Istentisztelet után minden vasárnap ebédelni lehet

minden hónap negyedik vasárnapján du. 2 órakor Istentisztelet

és magyar nyelvű játszócsoport, gyermekeink számára

Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz

Brisbane St. Paul's Presyterian Church 23 St. Paul's Terrace Spring Hill

GOLD COAST — ROBINA 2014.

Minden hónap első vasárnapján du. 2 órakor Bibliaóra

Minden hónap harmadik vasárnapján du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Nt. Kovács Lőrincz

Cottesloe Drv. and University Drv. sarok Robina

REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztő Csutoros Júlia

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 Email: csutoros@tpg.com.au

„Az idő múlik, a fájdalom, nem csökken”

Vasárnap, június 22-én megemlékeztünk egyházunk főgondnokáról Csutoros Csabáról, aki egy éve, hogy elhagyta az élők sorát. Hosszú éveken át (1989-2013) sok nehézségek között folytatta egyházi munkáját, fáradságot nem kímélve.

Még mindig fülemben csendül bátyám, Csaba gyakori mondása: „A kutyák ugatnak, de a karaván tovább halad.”

Dézi Csaba lelkész, hálással és tisztelettel emlékezett vissza a 18 éves együttműködésről és a sok segítségről, amit akkor adott, az akkor még fiatal lelkésznek.

Utána özvegye, Csutoros Júlia elmondott egy vigasztaló verset angolul, a

magyarul nem beszélő családtagok számára, akikkel együtt részt vett az Istentiszteleten.

A megemlékezést, kereszteselés követte, Gyenes Éva unokája, Mónika Juliette Dean lett megkeresztelve. A kisbabának dédnagyapja, Gyenes Emil tartozott még a legelső presbiterekhez az 50-es években, akit fia László, a kis Mónika volt nagyapja követett. Nagymama Éva, az anyuka Évike és férje Nicholas hosszú évek alatt közkedvelt és hűséges tagjai Egyházunknak.

A szertartás után finom ebéd várt a gyülekezeti tagokra és a kereszteselők vendégeire, a templom melletti hangulatos Bocskai Nagyteremben.

Csutoros István

Testvérem, Csaba emlékére

Az idő múlik, a fájdalom nem csökken.

Nem hoz enyhülést a tova tűnő idő.

Hantodra hiába viszek virágot,

Eltemettük veled a világot.

Egy éve már, hogy rászállt a szívemre a bánat,

s aligha van valami, ami ennél jobban fájhat.

Távozásoddal, — az élet értelme megváltozott —,

De megmaradt bennem a Bebetonzott

Testvéri szeretet, amit elfelednem életemben nem lehet!

Az élet megy tovább, de nélküled nem úgy mint rég,

A fényes felhőkön túl, Csabám találkozunk még.

Francis Csutoros

Balról: keresztszülők — Chris and Micelle Jamsen, Anyuka — Éva Gabriella Gyenes Dean, keresztelt kislány — Mónika Juliette Dean, bátyja — Shasha Lewis Dean, nővére — Emily Charlotte Dean, bátyja — Oliver James Dean, Nagymama — Gyenes Éva, Nana — Glenyce Dean, Apuka — Nicholas Dean, Paa — John Dean

Július 13-án 12 órai kezdettel

DISZNÓTOROS EBÉD

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk

A Bocskai Nagyteremben
123. St. Georges Rd.
Nth. Fitzroy
Watkins St. Bejárat
az ebéd ára \$15-
sütemény kávé kapható

Foglalás - Csutoros Istvan
9439 7067 0407 683 002

Bulgária 1942-től először 20 ezer, majd 7122, végül 4221 főt adott át a németeknek.

Olaszországban Mussolini már 1938-ban zsidótörvényeket vezetett be, de nem engedte a zsidók elszállítását. Így csak 1943 nyarán bekövetkezett bukásáig voltak biztonságban. Ezután deportáltak kb. 12 ezret az összesen 50 ezres zsidó közösségből.

Franciaországban Hasonló volt a helyzet 1940 tavaszán a németek által megszállt francia területen is, ahol szigorú zsidótörvényeket léptettek életbe, de nem engedték azok elszállítását. Végül a németek nyomására abban egyeztek meg, hogy a máshonnan odaszökött zsidókat elvihetik, és ehhez segítséget is adtak. Az ország 1942 őszi teljes megszállása után az összesen kb. 350 ezer zsidóból 75 ezret deportáltak, melynek több mint a fele „idegen” zsidó volt.

Hollandiában 1942-től a németek eleinte óvatosan kezdték hozzá a deportálásokhoz, de néhány kezdeti „zökkenő” után a holland hatóságok közreműködtek, és ellenállás nélkül deportáltak kb. 100 ezer embert a 140 ezres zsidó közösségből.

Belgiumból a németek 1944-ig mintegy 30 ezer személyt deportáltak a 90 ezerből.

Norvégiában 1942 végéig 770 zsidót vittek el a helyi közigazgatás segítségével az összesen 1700 létszámú közösségből.

Dániában a kb. 8000 zsidóból csupán 477-et hurcoltak el a helyi lakosság ellenállása és a bújtatási akciók következtében – írja Kádár/Vági (61–72. old.).

Nagyjából ezek történetek tehát Európa más államaiban a zsidósággal, mielőtt 1944. március 19-én a németek megszállták Magyarországot. És mi történt addig Magyarországon?

Sebők szerint (17. old.) „*Mo. ...békés sziget volt a körülötünk tomboló háború tengerében. A magyar lakosság [relative] nem ismerte a nélkülözéseket, a háború pusztításait, a szőnyegbombázásokat poklát....Az üzletekben....volt áru, s az egyre szigorúbb zsidótörvények ellenére a kb. 825 000 fős Magyarországon lévő zsidóságnak sem kellett rettegnie az életéért. Bár a szövetséges légikötélek gyakorta megjelentek Mo. légterében, a kormány és az angolszászok hallgatóságos megállapodása alapján bombaterhüket nem az országra szórták le....*”

Sebők fenti leírása alapján tehát megállapíthatjuk, hogy Horthynak és egymást váltó kormányainak a németekkel szembeni húzd meg – ereszd meg politikája, és az angolokkal folytatott titkos egyezkedései biztosították, hogy az országot nem bombázták, amikor Európa nagy része (beleértve Londont és más angol, sőt, német városokat is) már szenvedett ettől. Sőt, Mo. területén életbiztonságban élt több mint 800 000 zsidó, míg – ahogy fentebb már idéztük Kádár/Vágitól (61–72. old.), 1944- előtt a többi országban a „nácik és kollaboráns cinkosai a megelőző 3 évben már több mint 4 millió zsidót öltek meg”.

Felelősen gondolkodó politikusként, államfőnek legfőbb kötelessége, békében és háborús időben egyaránt, hogy országa területén származástól, vallástól függetlenül megvédje minden állampolgára életét. Ezt 1940–41-től Európában már nem tudták megtenni a lengyelek, a hollandok, a belgák, a franciák stb., nem is beszélve a horvátokról, szlovákokról vagy románokról. De nem sikerült Churchillnek, sőt, magának Hitlernek sem. Horthynak a német megszállásig gyakorlatilag mindez sikerült.

Továbbá nem bizonyítható az, amit pedig olyan sokan bizonygatnak (többek közt Sebők János is), hogy az ún. *Auschwiti jegyzőkönyv* (részletesen lásd a fejezet végén) nyilvánosságra kerülése előtt Horthy tudott volna a külföldi koncentrációs táborokban folyó szisztematikus tömeggyilkosságokról. Erre sehol egyetlen írott dokumentum sincs. Arra természetesen van, hogy tudta: más országokból tömegével viszik a zsidókat ezekbe a – hivatalos német meghatározással – munkatáborokba. No de ha ez így van, akkor Horthy bűnössége helyett – vagy legalábbis mellett – nem kellene-e azon más államfők, politikusok bűnösségét is (vagy inkább azokét) feszegetni, akiktől tíz- és százezrével vitték a zsidókat már 1941-től fogva, vagy ahol helyben (is) folytak tömeggyilkosságok, vagy akik hatalmuknál, lehetőségeiknél fogva valóban tehettek volna valamit?

Mint azt fentebb már láttuk, pl. maga **Churchill** is tudott erről a borzalmas valóságról. De mivel ezekről a hírekről többek közt a megfajzott német titkos katonai és politikai üzenetváltásokból (kiküldött parancsokból, beérkező jelentésekből) tudott, és mivel semmilyen körülmények közt sem akarta elveszteni ezt a hírforrását, ezért nyilvánosan soha nem hivatkozott olyan információra, amit így szerzett. Ezért – az *Auschwiti jegyzőkönyv* megjelenéséig – a zsidóság valódi helyzetéről sem beszélt egyértelműen. Arra is van bizonyíték, hogy Churchill és Roosevelt rendszeresen cserélték a kémiszervezeteiktől és kódfejtőiktől kapott szigorúan titkosnak minősített információkat. Egészen bizonyos tehát, hogy ha máshonnan nem, hát Churchilltől Roosevelt is tudta, mi folyik a koncentrációs táborokban. De hasonló volt a magatartása a francia Vichy-rezsimnek is, mert az odamenekült zsidók többségét, kb. 75 ezret készségesen és segítőkészen kiadták 1942–44 között.

Mi okozta Magyarországon az 1944 tavaszán bekövetkezett gyökeres változást a zsidóság sorsában? Ennek legfőbb, és döntő oka a március 19-i német megszállás volt. És vajon ennek a megszállásnak mik voltak az okai?

Először is, **Horthy** és közvetlen köre (az angolokkal folytatott titkos tárgyalások alapján) egészen 1944 nyaráig (pontosab-

ban a normandiai partraszállásig) azt hitte, hogy a szövetségesek a Balkánon fognak partra szállni. Onnan gyorsan eljutnak Magyarországra, és – a megegyezett terv szerint – a magyarok leteszik előttük a fegyvert. A naív és jóhiszemű Horthyék nem tudták, hogy az 1943. november 28-a és december 1-je között tartott teheráni konferencián Roosevelt, Churchill és Sztálin között már eldőlt: Sztálin akarata fog érvényesülni, miszerint nem lesz angol-amerikai balkáni partraszállás. Sztálin ezt azért nem engedte, hogy az angol és amerikai csapatok ne kerülhessenek „alája”, s ne foglalhassanak el olyan területeket, amelyeket ő akart magának. Ezért Churchillék Teheránban feladták a balkáni partraszállás tervét. De nehogy azt higgyük, hogy erről értesítették volna titkos tárgyalópartnereiket, a magyarokat. Sőt, hogy félrevezessék a németeket és magyarokat egyaránt, Sztálin javaslatára úgy tettek, mintha nagyon is készülne a partraszállási akcióra. Még hamis csapat- és hajómozgásokat is végeztek a tökéletes félrevezetés érdekében. S tették ezt úgy, hogy tudták: a németek, hogy egy ilyen délkeletről jövő támadás ellen védjék magukat (pontosabban a romániai olajmezőiket és a magyar búzamezőiket) kénytelenek lesznek megszállni Magyarországot. S azt is nagyon jól tudták, hogy ha ez megtörténik, akkor egyik első dolgot lesz elvinni az országban meghúzódó zsidókat. De nekik nem ez volt a szempont, hanem az, hogy ezzel a dezinformációval minél nagyobb német katonai és adminisztrációs erőt kössenek le a térségben. **Sebők** részletesen leírja ezt (107. old.): a britekkel folytatott titkos „...tárgyalásokon a magyarok érvrendszerében a zsidóság méltányos kezelése is mindig nagy hangsúlyt kapott. A 825 000 fős zsidó közösség megőrzését nagy fegyverténynek gondolták, ez azonban a tárgyalások során... egyre kevesebbet nyomott a latban. Amiképpen a szövetségesek nem bombázták az Auschwitzhoz vezető vasútvonalakat, mert katonai érdek nem fűződött az akcióhoz, hasonlóképpen egyre kevésbé voltak tekintettel az Európában megmaradt, utolsó nagy zsidó közösség sorsára. Bár a szövetségesek pontosan tisztában voltak a német megszállás várható következményeivel, nem törődtek vele. Ennek kegyetlenül ószinte módon hangot is adtak, mint pl. az OSS [Office of Strategic Service, a CIA elődje] részéről Magyarországgal tárgyaló **Allan Dulles és Royall Tyler**, akik azt válaszolták [tárgyalófelüknek] **Baranyai Lipótnak**, amikor felhívta figyelmüket a német megszállás esetén várható következményekre, egyebek közt a zsidók kiirtására: 'Ebben a háborúban már úgymint könyékig véres a kezünk, néhány százezer ember ide vagy oda nem számítana'...*Katonai szempontból nem volt jelentősége az életek mentésének*” – írja Sebők.

Ez a hamis partraszállási terv (Zeppelin hadművelet) olyan részletesen ki volt dolgozva, hogy a magyarokkal még „titkon” abban is „megegyeztek”, hogy az Antant ejtóernyősöket dob le az országban, akiket a magyaroknak majd fogadniuk kell. S az egészet olyan jól hazudták el Horthyéknek, hogy még Hitler magyarokat figyelő kémjei is elhitték. S ez volt a cél.

A Szövetséges Erők remélt érkezésének idejére tervezett átállás sikerének érdekében Horthy tett egy másik lépést is, mégpedig a keleti hadsereg frontról való hazahívásának előkészítésére. Ezt a szándékát levélben közölte Hitlerrel. Ez a levél csak megerősítette Hitlerben a meggyőződést, hogy a magyarok kiugrást terveznek. Ezért február 28-án kiadta a parancsot egy Magyarország megszállását célzó hadművelet előkészítésére (Margarethe I.).

Sebők így ír erről az időszakról (113–114. old.): „...*Hitlert két ok bírta rá a megszállás elrendelésére: Horthynak a hadsereg hazahívását kérő levele, valamint a titkosszolgálat jelentése az ejtóernyősök Mo-ra érkezéséről, Horthy tudtával. ... A Führer intézkedése a feltételezett balkáni partraszállással összekapcsolható szövetséges és magyar hadmozdulatok megakadályozására, illetve elhárítására szolgált. ... Hitler ezekről a haditervekről nem tájékoztatta 'árulónak' minősített szövetségesét, mint ahogy a britek sem avatták be igazi szándékaikba a magyarokat. Hitler Klessheimben terjesztette Horthy elé megdönthetetlen bizonyítékait ... Horthy ... a csapdahelyzetből csak úgy tudott [volna] menekülni, ha szembeszáll, vagy teljesíti Hitler feltételeit. A zsidóság szempontjából mindkét alternatíva végzetes kimenetelű volt.*”

Hitler a megszállást a leggyorsabban és a lehető legkisebb erőbedobással akarta végrehajtani. Mindenekelőtt fontosnak tartotta Horthy kiiktatását az eseményekből, nehogy ellenállásra adhasson parancsot. Ezért őt Klessheimbe kérte sürgős tárgyalásra. Mindketten tudták, hogy valóban sorsdöntő lesz a találkozás. **Sebők** (34. old.) így jellemzi a helyzetet: „*Horthy számára .... Hitler első monológjának végighallgatása után nyilvánvalóvá vált, hogy mint sok más elődje a magyar történelemben, ő is besétált egy történelmi csapdába. Egyszerre volt tárgyalófél és potenciális fogoly attól függően, hogy miképpen reagál....*”

Hitler keményen letámadta Horthyt, tudára adta, hogy az olasz kiugrás után Németország nem engedhet meg magának mégegy kiugrást, elmondta továbbá, hogy tud a Magyarország és a Szövetségesek közt folyó titkos tárgyalások minden részletéről, és hogy emiatt döntés született Magyarország katonai megszállásáról. Horthy leforrázva hallgatta mindezt. Először

próbálta tagadni a vádakat, de Hitler nem adott neki több lehetőséget a magyarázkodásra, hanem előrukkolt a **legnagyobb fenyegetéssel: ha a szükség úgy hozza, ő arra is hajlandó, hogy Magyarország megszállásához segítségül mozgósítsa a román, szlovák és horvát csapatokat is...** Ez már valóban túl sok volt Horthynak. Rádöbönt, hogy ha ez bekövetkezne, akkor nem csak az elmúlt években visszaszerzett magyarok lakta területek vesznének el újra, nem csak az ott lakó magyarok lennének megtizedelve, nemcsak a Magyarországon megbúvó lengyel és más menekültek élete, nemcsak az eddig a németeknek ki nem adott zsidók százezreinek élete, de az anyaország léte is végveszélybe kerülne. Tehát egyszerre minden elveszne! Hirtelen idegességében szavakat sem talált, hanem egyszerűen felpattant, és kiviharzott a szobából, faképnél hagyva Hitlert.

Ennek a kirohanásnak az érzelmi hátterét csak az tudja igazán megérteni, aki azt is megérti, hogy mekkora tragédia volt a magyar nemzet számára (vagy lett volna a világ akár melyik nemzete számára) Trianon, és hogy az milyen mélyről jövő, fanatikuságig menő érzelmeket váltott ki abból a generációból. Azzal még úgy-ahogy meg tudták volna bírkóznni, ha csak a magyar nyelvű lakosság által már nem, vagy csak gyéren lakott területeket veszti el az ország. De azt már jogosan érezte szinte halálos sebnek a nemzet, hogy teljesen magyarok lakta területek is el lettek szakítva az országtól. Ez az érzés vezette őket a területi visszacsatolások kierősakolására és végrehajtására. Nem véletlen, hogy ennek az újraegyesülésnek az eléréseért szinte mindenre hajlandó volt a csonkán maradt ország magyar érzelmű többsége. Amiből aztán egyenesen következett a kényszerű „barátság” Hitlerrel, mivel csak rajta keresztül vezetett az út a területi- és lakosságvisszacsatolások lehetősége felé. S ezzel a magyar érzelmi állapottal Hitler nagyon is tisztában volt, és ki is használta. Nem véletlen tehát, hogy a Klessheimben sarokba szorult Horthyval szemben kijátszotta ezt az adut. Mint kiderült, a legnagyobb és leghatásosabb aduját.

Szobájába visszatérve Horthy aztán nyilván gyorsan rájött, hogy ha tetszik, ha nem, gyakorlatilag a németek foglya, és csak a ‘tovább tárgyalni vagy foglyul esni’ alternatívák közt választhat. **Azt, hogy Hitler mozgósítsa a szomszédokat is, minden áron el kellett kerülni.** Tehát – ha már elkerülhetetlen a német megszállás –, nem szabad ellenállni a német csapatoknak. Vele jött tanácsadó is a tárgyalások folytatására kérték, ezért elfogadta Hitler ebédmehívását azzal a feltétellel, ha folytatják a megbeszéléseket.

Mivel Hitlernek hosszabb távon szüksége volt Horthy együttműködésére, ezért lenyelte a délelőtti sértést, és folytatták a tárgyalást. Horthy legfőbb célja az volt, hogy lebeszélje Hitlert megszállási tervéről (nem tudva, hogy a német egységek a határon álltak, sőt, néhány szerelvényük már Magyarország területén járt). Hitler azonban tárgyalni sem volt hajlandó erről. Sőt, ismét Horthy szemére hánytva, hogy egyedül a magyarok szegültek szembe a németekkel a zsidókérdés megoldásában, és alá akart írni vele egy nyilatkozatot, hogy egyetért a megszállással. Ettől Horthy megint ideges lett, és lemondással fenyegetőzött. A tárgyalások ismét megszakadtak.

Horthy ekkor elhatározta, hogy kíséretével együtt hazaindul a különvonatján, de ezt a németek nem engedték. Egy hamis légiriadót fújta, és erre hivatkozva tiltották meg a vonat kigördülését.

Közben Hitler a nála próbálkozó **Szombathelyi Ferenc** vezérkari főnöknek elmondta, hogy már tavaly áprilisban, amikor ugyanitt találkozta, nyomatékosan figyelmeztette Horthyt, hogy Magyarország sürgősen változtasson a bel- és külpolitikáján, ami alatt többek közt a zsidókérdés németek akaratának megfelelő módon történő megoldását, és az ellenséggel folytatott titkos tárgyalások megszüntetését értette. Ennek ellenére – mondta – egyik ügyben sem változott semmi. (Jegyezzük meg itt, hogy Hitlernek ez a kijelentése számunkra, a múlt eseményeit elvakultság nélkül vizsgálni igyekvő és képes utókor számára egyértelművé teszi, hogy a magyar vonakodás, német akarattal való dacolás nem volt eredménytelen: egy további teljes évig biztosította az országban élő zsidóság életbiztonságát).

Hitler elmondta továbbá Szombathelyinek, hogy a német csapatokat már nem lehet leállítani, és azt is tudomására hozta, hogy ha Horthy lemond, annak a következményeit nem lehet előre látni. Véleménye szerint Magyarország legfeljebb 10–12 napig lenne képes ellenállni, de ha ellenállásra kerülne sor, akkor – s itt Szombathelyinek is megismételte a legnagyobb fenyegetést – az ország jövőjébe a „szomszédok” is (románok, szlovákok és horvátok) beleszólnának, s akkor ő, Hitler már nem tudná befolyásolni a történéseket...

Mindebből Horthy és a magyar küldöttség egyértelműen megértette, hogy végérvényesen nincs számukra más alternatíva, mint kényszerűen tudomásul venni Hitler akaratát. Felismerték, hogy Horthynak a helyén kell maradnia, hogy megakadályozhasson minden ellenállást a német megszállással szemben, ezzel kivédeni, hogy a kisantant államokat a németek az országra eresszék. Mert az adott helyzetben az lenne a legveszélyesebb az ország, és lakossága jövőjére nézve. Ezt **Sebők** így írja le (39. old.): „*A késő délutáni órákban a kimerítő tárgyalások után a szellemi és testi hanyatlás látványos jeleit mutató 75 éves*

kormányzónak csak percei maradtak a gondolkodásra. *Döntenie kellett! S annyit azért ő is belátott, hogy amennyiben nem kollaborál Hitlerrel, nem lesz együttműködő partnere a németeknek, akkor fogolynak kell tekintenie magát, és az ő, illetve az ország sorsáról mások döntenek, s ő a továbbiakban már semmit nem tehet a katasztrófa elhárítása érdekében, mert nincs összeköttetése a külvilággal, nem telefonálhat, nem táviratozhat, és mozgásában is korlátozzák. Ezért .... – végiggondolva az esélyeit – a lehetséges rossz döntése közlő a megítélése szerint legkevésbé rosszat választotta. Pillanatnyi helyzetéből és a kínáló lehetőségeiből azt a következtetést vont le, hogy mozgási szabadságát megőrizve, a németekkel együttműködve, kormányzói posztján maradván – hatalmát, társadalmi presztízst értvényesítve – talán még az események menetét is sikerül úgy irányítania, hogy abból az országnak s neki magának előnye, haszna legyen. Ezért a további tárgyalás mellett döntött, és este nyolc órakor ismét összeült Hitlerrel a harmadik találkozóra.* Megjegyzendő, hogy az ismét eléje tett, a megszállításba beleegyezését kérő nyilatkozatot még ekkor, ilyen nagy nyomás alatt sem volt hajlandó aláírni.

Ezek az események vezettek el tehát 1944. március 19-ig, amikortól a magyarországi politikai, gazdasági és rendészeti helyzet egyre súlyosabb német befolyás, majd irányítás alá került. Az ország kiszolgáltatottságát jellemzi, hogy a németek minden adódo alkalommal hangsúlyozták: a magyar „szuverenitás” kérdése egyenes arányban függ össze a zsidókérdés megoldásával, vagyis, a német csapatok azonnal kivonulnak, mielőtt a magyar kormány ezt számukra elfogadhatóan teljesíti. Horthy ugyanakkor már azt is tudta, hogy ha a német követeléseket még mindig nem teljesítik, akkor az egész nemzet – beleértve a zsidókat is – sorsa is megpecsételődhet. Ez a rettenetes veszély, ez a rettenetes Demoklész-kard függött tehát a 75 éves, fizikailag-szellemileg egyaránt gyengülő ember feje felett, ami ellen ő pillanatnyilag semmit sem tehetett.

Hogy Horthynak a német megszállás után mennyire gyengült meg a hatalma és az eseményekre való befolyása, arra jó példa, hogy a hozzá legközelebb álló ún. *Vár-klika* (a kormányzó mellett titkos működő közismert személyekből, mérsékeltlen jobboldali politikusokból álló tanácsadó csoport, mint pl. Bethlen István, Kállay Miklós, Esterházy Miklós, Rakovszky Iván, Károlyi Gyula, Keresztes-Fischer Ferenc, Kánya Kálmán, Ghyczy Jenő, stb.) tagjait sem tudta megvédeni a németektől. Kállayt mindjárt az első napokban le akarták tartóztatni, s csak lélekjelenlétének köszönhető megmenekülését, s a török nagykövetségen volt kénytelen megbújni, vagy Bethlent és másokat, akik bujkálni kényszerültek az SS elől, vagy Kádár Gyulát, Keresztes-Fischert stb, akiket le is tartóztattak. Horthy – hiába próbálkozott – egyiket sem tudta megmenteni.

Sebők, érdekes módon ellentmondva a már idézett, dokumentumokon alapuló mondatainak, a 49. oldalon „beszúrja” saját véleményét, s ezt írja: *„Horthy 'leléphetett' volna a politika színpadáról, hogy egy erkölcsileg vállalhatatlan ügygel ne mocskolja be a nevét...”*

Kádár/Vági viszont a 144. oldalon „belátják”, hogy *„Másképp ugyanakkor az is igaz, hogy ha Horthy lemond, [akkor] vélhetően a budapesti és a munkaszolgálatos zsidók sem kerülhették volna el a deportálást.”*

De Horthy nemhogy azt nem latolgathatta, hogy „lelépjen”, e, hogy „ne mocskolja be a nevét”, hanem a németekkel való szembeszegülés terhének cipelése mellett időnként még egyes, minden emberi józanságtól elrugaskodott nemzettársai – Endre, Baky államtitkárok – ellen is harcot kellett folytatnia, s mindezt úgy, hogy már megbízható régi segítőitársai, tanácsadói sem voltak körülötte. De dacára a nehéz helyzetnek, volt bátorsága arra, hogy **Sztójay**tól az elindult zsidó deportálásokban a németekkel leginkább összedolgozó, abban magyar részről döntő szerepet vivő két államtitkár leváltását követelje. A hozzá május vége felé eljutott egyik zsidó memorandum hatására pl. a következőket írta Sztójay miniszterelnöknek (**Sebők** 162. old.):

„Kedves Sztójay! Amidőn két és fél hónappal ezelőtt a német csapatok bevonulásával kapcsolatban a magyar szuverenitást korlátozó események bekövetkeztek, vissza akartam vonulni a nemzet által rám ruházott kormányzói hatalom gyakorlásától. Bár saját szempontomból ez lett volna a legtermészetesebb megoldás, mégis rövid megfontolás után el kellett ejtenem ezt a tervemet, mert mindenekelőtt ki kellett neveznem egy kormányt, amely Németország bizalmát bírja, hogy a megszállástól – ígéretük szerint – megszabadulhassunk. Azon kívül úgy éreztem, hogy nemzetemmel szemben kötelességem kitartani a helyemen, mert ellenkező esetben az ország mai rendkívül nehéz viszonyai között az ilyképp előállott helyzet következményei kiszámíthatatlanok lettek volna [valószínű utalás a kisantant általi megszállás veszélyére]. Tudatában voltam azonban annak, hogy e kormánynak az adott kényszerhelyzetben számos olyan intézkedést is kell tennie, amelyeket nem tartok helyesnek, s amelyekért nem vállalhatom a felelősséget. Ezek között az intézkedések között szerepel a zsidókérdésnek nem a magyar gondolkodásmódnak, a magyar viszonyoknak és ezekhez képest a magyar érdekeknek megfelelő kezelése ... az utóbbi időben olyan értesüléseket kaptam, hogy ezen a vonalon számos vonatkozás-

ban több történt nálunk, mint magunknál a németeknél....” Feliratában többek közt kitér a két államtitkár leváltásának szükségességére is.

Miután **Endre** és **Baky** leváltása nem történt meg, sőt, egy június 21-i rendkívüli minisztertanácsi ülésen elhangzottak nyilvánvalóvá tették, hogy a deportálásokkal kapcsolatban **Jaross Andor** belügyminiszter, **Baky László** politikai-, és **Endre László** adminisztratív államtitkárok között cinkos egymásrakacsintgatás megy, ezért Horthy június 26-ra összehívta a koronatanácsot, ahol ismét követelte **Baky** és **Endre** elmozdítását, és a deportálások befejezését. Ennek azonban csak annyi eredménye lett, hogy erős fellépése miatt hamarosan szembekerült egy részben személye ellen irányuló csendőrpuccsal.

Bakyék ugyanis, amikor látták, hogy a kormányzó a deportálások miatt őket akarja elmozdítani, konspirációba kezdtek, amibe még **Eichmann** is bevonták. Tervük az volt, hogy a vidéki csendőrség alakulatait egy avatási ürüggyel felhozzák Budapestre, s miután Horthyt lefognák és háziőrizetben tartják, rajtaütésszerűen, néhány óra alatt deportálják a teljes budapesti zsidóságot (250–300 ezer személyt). Ezt a próbálkozást azonban Horthy a *Magyar Függetlenségi Mozgalom* (MFM) felderítő munkája és **Koszorús Ferenc** I. Páncélos Hadosztálya segítségével kalandos úton, de szerencsésen megakadályozta, s így azt is, hogy a Budapestre vezényelt több ezer csendőr elvégezze a rajtaütésszerű deportálást.

Ez a **Koszorús-féle**, **Esztergom környékén** (Tök, Aszód, Vác, Páty, Zsámbebék, Esztergom) állomásozó, egy, a **Donnál** szétvert hadosztály a németek előtt titokban tartott maradéka, tulajdonképpen Horthy számára az egyetlen katonai egység volt, amihez hozzáférhetett, amire veszély esetén számíthatott.

Hitler ugyanakkor látva Magyarországon beindult deportálások „jó” hatásfokát, s abban **Endre** és **Baky** kulcsszerepét, személyesen védelmükre kelt. Megütközését fejezte ki amiatt, hogy a kormányzó lépéseket tesz a zsidótanításban jeleskedő magyar kormányhivatalnokok ellen.

Horthy azért azt mégis elérte, hogy július 20-a után már nem a valóban hatékonyan működő **Endre** intézte a deportálási ügyeket. Ennek azért volt nagy jelentősége, mert **Eichmann** a magyarok, különösen **Endre** segítségével nélkül csak jóval kisebb számban és tempóban tudta végezni azt.

A bűnösség, bűnrészség mértékének megítéléséhez tudnunk kell többek közt, hogy pl. az akkori vezető politikusok közül (természetesen Hitler kivételével) ki mikortól tudott a koncentrációs táborokban valóban megtörtént eseményekről. A hivatalos magyarzatok szerint a kormányok csak az ún. *Auschwitzi Jegyzőkönyv* elterjedése után (1944. április 26) szereztek tudomást a valóságról.

De mi is voltaképpen az *Auschwitzi Jegyzőkönyv*? **Sebők** ezt részletesen leírja (144–148 old.), melyet a következőképpen összegezhethetünk. Két rab, **Walter Rosenberg** (Rudolf Vrba) és **Alfred Wetzler** (Josef Lanik) 1944. április 7-én sikeresen megszökött az *auschwitzi* lágérből, és 24-én Zsolnára érve az ottani zsidó vezetőknek beszámoltak az ottani állapotokról. Beszámolójukat április 26-án titokban jegyzőkönyvbe vették a szlovák Zsidó Tanács tagjai, majd kapcsolataikkal futótűzként elterjesztették azt a világban.

Visszatérve Churchillékhez: ahogy azt fentebb már írtuk, a valóság az, hogy a britek is, és az amerikaiak is már 1941 augusztusától rendszeresen megfejtek a német és japán katonai és politikai üzenetekben használt kódrendszereket, és így mindkettő nyilvánvalóan tudott már jóval az *Auschwitzi Jegyzőkönyv* előtt a zsidó szenvedésekről – írja **Frantz/Collins** (83. old.). Ennek ellenére, csak saját nemzeti és katonai érdekeiket tartva szem előtt, mindketten végig olyan döntéseket hoztak, melyekkel nemhogy nem segítettek, hanem még lehetetlenebbé tették a zsidók kimenekülését, illetve nem használták ki lehetőségeiket a deportálások hátráltatására.

Horthy viszont nem ismerte a német titkos információkat. Ő az *Auschwitzi Jegyzőkönyv* megismeréséig (június vége vagy július eleje – aminek döbbenetes hírére másokhoz, és más hasonló információkhoz hasonlóan sokáig nem volt képes teljes mértékben elhinni) csak azt tudta, amit neki és a magyar kormánynak folyamatosan nyilatkoztak a németek, mégpedig, hogy a zsidókat a háborúban szolgáló német munkaerő pótlására használják majd. Hitler erre a célra a magyaroktól eleinte 100 ezer munkaképes személyt követelt. Jellemző, hogy amikor április 15-én a honvédelmi minisztérium tudatta a németekkel, hogy az első 5000-es zsidó szállítmány készen áll, akkor a német követ zavartan kérdezte meg a felettéseit, hogy a transzportot hová, melyik lágérbe kell irányítani. Vagyis nem volt egyértelmű, hogy azok *Auschwitz*-ban, vagy valahol máshol fognak kikötni (**Distel-Jakusch** könyvének 212–213. oldalán megtudhatjuk azt is, hogy az sem volt mindegy, valaki melyik táborba került. *Dachau*-ban például „csupán” 15%-os volt az elhalálozási arány: 206 206 rab érkezett, és 31 591 halt meg. Ez azt mutatja, hogy ott valóban dolgoztatták a rabokat, és a munka közben történt balesetek, embertelen körülmények, alultápláltság, betegségek stb., nem pedig szisztematikus emberirtás okozta az elhalálozásokat).

Horthy a nála április 17-én bemutatkozó-látogatást tevő **Endre László** államtitkárnak kijelentette, hogy tudomása van a

zsidó munkások kiszállítására vonatkozó német kérésről (**Kádár/Vági**, 185–186. old.). Itt nyilván a 100 ezer munkásra gondolt, amit az a tény is bizonyít, hogy **Veesenmayer** német követ azt jelentette, már április 13-án megvált Horthy hozzájárulása ahhoz, hogy 100 ezer zsidó munkást a németek rendelkezésére bocsássanak. Tudnunk kell azt is, amit akkor Magyarországon mindenki úgy tudott, és ami eleinte sokakban erősen tompította a zsidók kiszállításával kapcsolatos veszélyérzetet, hogy a háború kezdete óta már több százezer magyar munkás dolgozott Németországban, akiknek a hajuk szála sem görbült ott meg (**Kádár/Vági** 181. old.).

A gettóba hajtott szerencsétlen vidéki zsidóság egészségi állapota és ellátottsági szintje – ámbár maga a gettósítás, illetve annak végrehajtási formája emberileg elfogadhatatlan volt – eleinte még nem volt annyira drámai. Ez csak azáltal alakult ki, hogy a begyűjtések, az ellátás és elhelyezés, majd a deportálás tempója és összehangoltsága nem volt megfelelő. Fokozta a tragédiát, hogy a begyűjtések alatt később már nem szelektálták a munkaképeseket a családjuktól, mondván, könnyebb a családnak is, ha együtt maradnak. Feltételezhető, hogy ezzel a mit sem sejtő, vagy biztosat nem tudó érintett családok is egyetértettek, nem látva előre, hogy mi vár rájuk. Így került annyi idős ember, asszony és gyermek is a gettóba, és onnan a szerelvényekre.

Erről a problémáról, illetve ennek a hatványozódásáról a felelős személyek hallgattak Horthy előtt. Miután azonban más forrásból értesült erről, igyekezett – akkor már igen megcsapant – befolyását mégis latba vetve közbelépni. **Endrét** és **Bakyt** ismételten megpróbálta leváltatni, a deportálásokat pedig megállítani. **Endre** leváltása csak július 20-án sikerült, a deportálások – legalábbis időleges – megállítása pedig a **Koszorús-akció** eredményeként július 5-én. Később pedig sikerült **Eichmann** visszarendelgetése is augusztus 25-én. Igaz, ez utóbbiba „besegített” az ugyanezen a napon kiadott hasonló tartalmú **Himmler** parancs is.

Sebők könyvének 241. oldalán ismét azt igyekszik bizonyítani, hogy Horthy „ha nem is olyan brutálisan mint a náci, de ki akarta iktatni, el akarta tüntetni az országot, a magyarság életéből a 'rossz vért.’” [Értsd: a zsidókat]. Azt persze nem írja, hogy Horthy ezt szerinte milyen módon akarta elvégezni, és miért nem tette, ha akarta.... Ezzel a könyvében fel-felmerülő logikátlan állítással nem is érdemes komolyan foglalkozni. Mert elegendő, ha csak arra utalunk, hogy ha ezt valóban meg akarta volna tenni, akkor ahogy a környező országoknak, úgy 1941-től neki is bőven lett volna ideje, hogy ezt német segítséggel, vagy akár anélkül végrehajtsa. Ehelyett ő évekig ellenállt Hitler állandó nyomásának, sőt, amikor tehetett, akcióba is lépett, pl. megküzdött a csendőrpuccsal is.

Ha tehát objektíven, az akkori nemzetközi állapotokat, közfelfogást, politikai-katonai eseményeket figyelembe véve megpróbáljuk összefoglalni a fent leírtakat, akkor elmondhatjuk, hogy Horthy legnagyobb bűnének valójában – összehasonlítva az akkori olyan politikai „nagyokkal” mint **Sztálin**, **Hitler**, **Churchill** vagy **Roosevelt** – leginkább azt lehet betudni, hogy nem volt képes lépést tartani a kor hazug, önző, „a cél minden helyzetben szentesíti az eszközt” mentalitásával. Rá inkább a régi világ letűnő szereplőinek addigra már idejélmúlt naivitása volt jellemző.

Bűnösségének megítéléséhez pedig a legjobb segítség a fenti személyek róla illetve szerepéről alkotott véleménye. Négyőjük közül egyik sem akarta őt féltreteni, vagy a háború végzetével felelősségre vonni. Sőt, **Churchill** és **Roosevelt** még meg is védtek a Titónak való kiadatástól, **Sztálin** pedig a háború befejezése után a Magyarországon uralomra jutott kommunista elvtársai bosszújától! És ha valakik, hát akkor a három győztes aztán igazán tudta, hogy a háború éveiben mi tapadt a saját kezükhöz, és mi Horthyéhoz!

Az tehát, hogy a fentiek ellenére ma csak Horthy fejét követeli újra és újra az elfogult világ, míg a győztes „nagyok” bűnösségét említésre sem méltatja, az nem Horthy nagyobb bűnösségével, hanem a régi, de azóta is nagyon igaz latin mondással magyarázható, mely így szól: *Vae Victis* (Jaj a legyőzötteknek).

Albert László (2014. június 4.) ozora1949@hotmail.com

Forrásmunkák

1. **Sebők** János: *A titkos alku – Zsidókat a függetlenségért* – A Horthy-mitosz és a holokauszt. Szerzői kiadás, Budapest 2004.
2. **Kádár** Gábor – **Vági** Zoltán: *A végső döntés* – Berlin, Budapest, Birkenau 1944. Jaffa kiadó, Budapest 2013
3. **Joseph E. Persico**: *Roosevelt's Secret War – FDR and World War II Espionage*. Random House Trade Paperbacks, New York, 2002
4. **Douglas Frantz** – **Catherine Collins**: *Death on the Black Sea – The untold story of the Struma and World War II's holocaust at sea*. Harper Collins Publishers, New York, 2003
5. **Alfred M. Lilienthal**: *The Zionist connection II – What Price Peace? Veritas Publishing Company Pty.Ltd., Bullsbrook, Australia, 1983*
6. **Barbara Distel** – **Ruth Jakusch**: *Concentration camp Dachau, 1933-1945.* Comité International de Dachau, Brussels, Lipp GmbH, Munich, 1978.

Lehet, hogy a számok és összegző statisztikák mást mutatnak, de az Ünnepi Könyvhét személyes élménye már évek óta az, hogy egyre több az eszkimó és egyre kevesebb a foka. Az eszkimók a könyvkiadók és szerzők, a fókák pedig természetesen az olvasók, akik tanácstalanul lézengenek a pavilonok között.

Ha a régi metaforát tovább bővítem, lassan eltűnik a tenger is, vagyis a szépirodalom (illetve amit korábban annak nevezünk). Pótlék persze akad bőven, és Magyarországon még mindig nagyobb a könyv tekintélye, mint tőlünk nyugatra, de a „trend” már régóta megfigyelhető: felzárkózunk az egyre műveltebb Nyugathoz. A posztmodern szöveggyárosok és a szórakoztatók szánt fércművek szerzői alaposan lejáratták az irodalom eredeti hivatását, és attól tartok, korunk Magyarországról a mai irodalom szinte semmit sem őriz meg a jövő nézvédek számára, ha ugyan még egyáltalán lesz igény könyvekre. A vizuális és internetes „kultúra” funkciója gyökeresen eltér a szépirodalom hagyományától. Nem szívesen emlegetem a romantikát és a realizmust, de azért meg kell állapítanom, hogy egy jó történet és a „valóság” valamilyen tükröződése nélkül nincs élvezhető próza, ahogyan a vers sem attól vers, hogy viszonylag rövid sorokat írnak egymás alá. A kereskedelmi tévék és bulvárlapok mintájára létrejött, tisztán kereskedelmi érdekeket képviselő nagy könyvkiadók és — terjesztők üzleti megfontolásból, bár talán nem aljas indokból előre kiterelve, de megfojtották a szépirodalmat. Ezek a jókeérők, nagy cégek tudták, hogy jó reklámmal bármit el lehet adni, legalábbis egy darabig, amíg a szellemi károkozás áldozatai rá nem ébrednek, hogy rossz terméket sóztak rájuk. A durva piaci szemléleten lehet valamelyest enyhíteni közpénzekből, a különböző alapítványok és kuratóriumok közmegegyezés híján a multikulturális felfogás alapján csorgatnak némi támogatást, afféle nyomorenhítő akcióként. A könyvszakma a hatalmas médiaipar pincészitjén tengődik, mint valami melléküzem, amelynek teljes felszámolása csak azért nem következik be, mert jól mutat egy vállalkozás portfóliójában. Szándékosan nem szóltam most politikáról, pedig a lassú soradás hátterében azért ott van a nagy balliberális kiadók-terjesztők elképesztő monopolhelyzete is, hiszen az a „kultúra”, amit ők annak óhajtanak nevezni. Majd egyszer kiderül, mi marad meg a mostani kínálatból mint tartós fogyasztási cikk — de akkor mi már csak a könyveinkben létezőnk itt a Földön. Már aki tényleg író volt.

* * *

Ha a politikában rendszeresen két, egymással homlokegyenest ellenkező állítás fogalmazódik meg, az emberek többsége érzelmi alapon dönt, vagy elfogadja, amit utójára olvasott vagy hallott. Bár rengeteg forrásból lehet tájékozódni, a többség — életkortól és műveltségétől szinte függetlenül — lustán és alkalmyszerűen követi az eseményeket, nemcsak Magyarországon, hanem mindenütt a világon.

„Van jobb dolgunk is, majd odafent, egymás közt elrendezik a kérdéseket”, gondolják bölcsen vagy botorul, és csak félszemmél figyelik az állandó nyüzsgőket, hír- és véleményiparosokat. Létezik bizonyos „ülepdedési idő” a tudományban és a kultúrában is, az

Szentmihályi Szabó Péter (Magyar Hírlap)

Sarkosan fogalmazva

utójára forgatott tankönyvben rögzült anyag emlékmorzsáiból kevés marad meg, egy kevés irodalom, történelem, földrajz, számtan: éppen annyi, hogy egy óvodás kíváncsi kérdéseire nagyjából helyes választ adjanak. Megalapozott világnézet és világnézet híján egyéni sorsukat mélységes elégedetlenséggel és sértődöttséggel élik meg, mert mindig másokhoz mérik magukat, leginkább a tévéműsorokban megjelenő szerencsésekhez, gazdagokhoz, szépekhez és boldogokhoz. A korszellem ilyen, mindenkire ragad belőle valami, főként azért, mert az emberi természet rendre és kiszámíthatóságra vágyik, s akkor a legboldogabb, ha békén hagyják. Ezt képtelenek megérteni a politikai klandorok és provokátorok, a magamutogatók, a született reformerek, akik „a szabadság kis köreit” akarják megszervezni az álmos és tudatlan nép számára, még több Európát, szabadságot, demokráciát követelve, pedig a „nép” csak munkát és lehetőleg munkájáért több pénzt szeretne kapni. A hivatásos népboldogítók mindig fel akarnak szabadítani valakit, ez a törekvés az államok között is sok évezredek meggyőződés vagy inkább stratégia: a hódítás magyarázata. Csak két friss példa erre: Oroszországban helyi népszavazással döntik el, hogy Volgográdból ismét Sztálingrád legyen-e, és valószínűleg „rehabilitálják” a Szovjetunió nagy és bölcs vezérének. A másik példa Irak, ahol ismét háború robbant ki a síiták és a szunniták között, vagyis az amerikai „béketeremtés” és a nyugati demokrácia exportja végleg kudarcba fulladt, az áldozatok számát már megbecsülni sem lehet. Olyan világban élünk, ahol soha semmit sem sikerül megoldani, lezárni, ahol az egyetlen gyógyírt a feledés jelenti, viszont így minden nemzedék ugyanazokat a hibákat követi el. A Történelem Ura alighanem nagyon elégedetlen az emberiség teljesítményével. Valljuk be, mi is.

* * *

Ha bárki reggelente megnézi a nagy kereskedelmi tévék műsorajánlatát, már biztosan tudja, mit nem érdemes megtekintenie este. Napközben még kevésbé, az ismétlések ismétlései és a húsz-harmincz évvel ezelőtti amerikai sorozatok fertőző betegségeként vándorolnak csatornáról csatornára, hogy kitöltsék az időt két reklámblokk között.

Persze tudom, hogy sok ember számára ezek a műsorok a szórakozás egyetlen forrása, sőt talán a művelődés is, a nagyvilágra nyitott ablakok. Ugyanakkor erős túlzás idekeverni a sajtószabadság ügyét, ahogyan a nyomtatott és internetes szennylapok esetében is nehéz az emberi és polgári jogok fennkölt eszméjére hivatkozni. A silány, eldobható vizuális terméket tudatosan előállító és forgalmazó cégek természetesen a piaci szabályok alapján működnek, minél nagyobb nyereségre törekednek, minél kevesebb ráfordítással. Ha a fogyasztók beérik lejárt szavatosságú konzervekkel, nem kell nekik naponta főzni. Sőt, arról sem kell tudomást venni, hogy egy-egy ilyen csatorna Magyarországon sugároz műsort, magyarok számára. A nemzeti ünnepeket elegánsan figyelmen kívül hagyják, legfeljebb a balesetekről és bűnügyekről számol-

nak be vérfagyasztó részletességgel és alig leplezett örömmel, hogy ezzel emelik saját nézettségüket, sőt megfelelnek tájékoztatási kötelezettségüknek is. A balliberális ellenzék a reklámadót büntetőadóként fogja fel, és a demokráciát félti, ugyanúgy, ahogyan védelmébe vette a bankokat és a multinacionális nagyvállalatokat. A nagy politikai bukás okait szorgalmasan elemzők általában személyi és szervezési hibákat emlegetnek, holott az igazi probléma az elvtelen cinizmus, amely mindig a tőkének ad igazat a munkával szemben. Persze lehet a külföldi tulajdonú kereskedelmi televíziókra befektetőként tekinteni, akiket nem szabad elriasztani, de akkor ne a sajtószabadságot védjük, hanem mondják ki nyíltan, hogy a médiavállalkozások nyereségét adómentesség illeti, mert remek műsoraik magas színvonalon segítik az elmaradott magyar népfelzárkózását a múlt Nyugathoz. Megjegyzem, ha lennének olyan kereskedelmi televíziók, amelyek kizárólag reklámokat adnának, az sem keltene túl nagy feltűnést, sőt a „termékmegjelenítés” ürügyén sugározott klipek nagyjából ugyanazt a közönséget érnék el. Csak ebben az esetben tényleg világossá válna, hogy egy reklámadónak illenék reklámadót is fizetnie. Amúgy pedig „tartalomsgáltatásról” fecsegni sem illenék, inkább maradjunk annyiban, hogy két gyilkosság és három felrobbant autó között jöhet egy gusztagustalan reklám.

* * *

Előbb vagy utóbb az Európai Unió tagállamai fel fognak ébredni, hogy valamit nagyon elhibáztak, amikor feladták nemzeti és vallási értékeiket valami nagy, liberális bódulatban, mintha Európa valaha is olyan „olvastótéglény” lehetne, mint az Amerikai Egyesült Államok.

Pedig lehetett volna tanulni az USA (vagy akár a Szovjetunió) történelméből, mert önzonosság tudata nélkül a tömegtársadalom osztályai és csoportjai sem demokráciában, sem diktatúrában nem érzik jól magukat. Az angol sajtóban heves vita folyik **David Cameron** miniszterelnök véleményéről, amely szerint meg kell védeni és tanítani is kell a brit értékeket. Balliberális oldalról nézve egyértelmű, hogy az ásatag „angolkodás”, a Brit Birodalom lelki és kulturális feltámasztásának ügyetlen kísérlete, amely mélyen sérti a nem keresztény és nem angol etnikumot, és elszigeteli Nagy-Britanniát a haladástól és a globális fejlődéstől. Mivel a brit sajtó nagy része balliberális (még a magát konzervatívnak nevező is), a hagyományos brit értékek felvetésének pusztán ötlete is maró gúnyt vált ki a médiaiparosok köréből. Cameronszeretne jövőre megemlékezni az 1215-ös Magna Carta nyolcszázadik évfordulójáról, sőt az angol iskolákban is foglalkoznának a brit alkotmányosság első fontos dokumentumával, amely ugyan a nemesek szabadságát védte a királyi önkénnyel szemben, de lassan minden szabad ember hivatkozási alapjává lett. Letűnt korokat lehet idealizálni és persze bírálni is, de nem kell ahhoz anglofilnek vagy anglofóbnak lenni, hogy nagy tisztelettel adózzunk a brit civilizációnak és kultúrának, amely nélkül Európa és az egész világ nagyon sze-

gény lenne. Alig akad még egy nemzet, amely annyi nagy író, filozófust, tudóst, feltalálót adott volna az emberiiségnek, mint a brit, és persze most gondolok nemcsak az angolokra, hanem a skótokra, írekre, walesiekre is, illetve a britt vált bevándorlókra, akik az angol kultúrát gazdagították, terjesztették, a benne lévő hasznos utánozták. A mi nagy reformkorunk sem fejlődhetett volna ki hazaszerető főuraink angliai tapasztalatai nélkül, elég **gróf Széchenyi Istvánra** utalnunk. A középhatalommal „lecsúszott” és erősen multikulturális Anglia gógós felsőbbrendűsége és önzése már a múlté, de jelenlegi helyzete sokban hasonlít a száz évvel ezelőtti Magyar Királyság óriási dilemmájához: vajon szétszedi-e hazánkat a balliberális téboly, vagy fennmarad, ami ezer éven át egyben maradt. Mi veszítettünk, és most Nagy-Britannia ugyanezt a sokáig halogatott csatát vívja: vajon vannak-e közös brit értékek, s egyben marad-e Nagy-Britannia, amely már csak a nevében nagy, mint Nagy-Magyarország.

* * *

A szabadság és a rend egymást feltételező fogalom, mert a rend nélküli szabadság anarchia, a szabadság nélküli rend elnyomás. Persze mindkettőt meg lehet szokni, ha muszáj, a magyar lakosságnak sok élménye volt ebben a tekintetben is 1945 óta.

Budapest évtizedeken keresztül romvárosként üzemelt, a városszépítés pénz és akarat nélkül kimerült abban, hogy néhány főútvonalon rendbe hozták a házak homlokzatát. Egész városnegyedek kellett „rehabilitálni”, és még most is bőven vannak szívszorítóan lepusztult, elhanyagolt épületek, amelyeket csak a lakók imádsága tart egyben. A felújítások, forgalomelreállítások zúrzavara egy nagyvárosban permanens, végtelen hit és türelem kell elviseléséhez, de annak idején nemzedékek nőttek fel olyan beállványozott és aládúcolt házakban, amelyek mintegy hozzátartoztak a városképhez, kész csoda, hogy faanyag nem vert gyökeret a feltört járdán. Az évekig tartó káosz is meg lehet szokni, elég itt a 4-es metrot említeni, és nehéz igazságot tenni a „minden úgy jó, ahogy van”, és a „mindent le kell bontani” városstervezői álláspont között. A napokban a Belvárosban sétáltunk, amit hosszú ideig elkerültünk a felújítások rémségei miatt, és meg kellett állapítanunk, hogy jól sikerült minden, a szabadság és a rend harmóniája érvényesült. Aztán betértünk egy frissen megnyílt cukrászdába, ahol kiváló sütemények és fagyaltcsodák vártak az arra járókat. A polcokon márkás borok kínálták magukat, s mivel kocsival érkeztem, mindössze pusztán kíváncsiságból megkérdeztem, szeszes italt adnak-e a jó kávé mellé. A tulajdonos szomorúan rázta a fejét, azt nem szabad, mert egyrészt van egy óvoda százötven méteren belül, másrészt nincs melegkonyhájuk, legfeljebb forró csokoládéjuk, de palackos bort lehet vásárolni. A cukrászdától néhány méterre, egy kapualjban két félmeztelen, hullarészeg ifjú feküdt mint afféle turistalátványosság, nyilván ők voltak a szabadság jelképei, míg a cukrászda képviselte a Kádár-kor szigorát és az uniós szabályok értelmetlenségét. Felpillantottam az Erzsébet téren felállított óriáskerékre, alatta, a zöld gyepen vidám fiatalok heverésztek, az összkép kezdett hasonlítani arra a világra, amiről 1989-ben azt hittük, rö-

tön itt lesz. S ami csak így, utólag jut eszembe: nem láttam eldobott szemetet sem. Az autók udvariasan lelassítottak, sőt meg is álltak a gyalogátkelők előtt, szóval már majdnem Bécsben jártam. Csak a cukrászda emléke kísért, és a veszélyeztetett óvodások (és óvónők) problémája.

* * *

A balliberális sajtó egyöntetű véleménye szerint a gonosz kormány meg akarja büntetni Budapestet, ezért költöztet vidékre néhány miniszteriumot. Egész oldalas összeállításokban jajveszékelnék, mi lesz ebből, a harcosabb lelkiütelűek azt állítják, a mucaikai győztek, a vidéki tahók gyűlölik a szabadság és demokrácia fővárosát, ahol pezsgő és multikulturális élet.

Rádadásul a 3-as metró felújítására sem lesz pénz, sőt szegény **Tarlós Istvántól** is elveszik a jogköröket a kerületi polgármesterek rémuralmának megteremtése érdekében. Mivel e sorokat éppen egy „vidéki” városban írom, kissé zavar, hogy sokkal jobban érzem magam itt, mint szülővárosomban, Budapesten. Itt ugyanis lehet közlekedni, élni, az emberek barátságosak, nem sorolom a további pozitívumokat, mert más egy néhány tízezres város, és más egy megoldatlan és megoldhatatlan problémákkal küzdő milliós lélekszámú település. Csak megjegyzem, a jelenlegi főváros lakosságát is vidékről beköltöző „mucsa tahók” tették azzá, amivé lett, mert munkát itt könnyebb volt találni, de nyugalmat nem. A balliberálisok történelmi, ideológiai és kulturális (sőt vallási) okokból is kezdettől fogva megvetik és utálják a vidéki Magyarországot. A „polgári radikalizmus”, illetve a proletariátus fellegvára Budapest volt, a nagyvárosi közönség könnyen szervezhető és bolondítható lévén, egy-egy tüntetésre bármikor össze lehetett (és lehet) szedni néhány ráérő embert. Ha komolyan értékeljük az 1990 utáni helyzetet, a főváros legnagyobb büntetése maga **Demszky Gábor** volt, aki fogcsattogató szónoklaton kívül alig tett valamit Budapest taláival fejlődéséért és rendbetételéért. Rengeteg pénz ment pocskába (vagy a klientúrához), alighanem a legnagyobb és legjámborabb fejstehén elhullását siratják most is azok, akik legalább a fővárost szeretnék visszaszerezni évtizedekig bevált kifizetőhelyként. Nagy (s miként az ellenoldalon szoktak fogalmazni) ordas hazugság, hogy bárki megakarna büntetni Budapestet, de biztosan lesznek hiszékenyek, akiknek tetszik ez a hazugság is. A miniszteriumok előtti tüntetések szervezőinek viszont komoly fejfájást okoz majd, ha a vidéki pártirodákat is aktivizálni kell. Persze „alulról építkezve”. Amúgy ez is csak egy apró igazságtétel, akár a parlamenti létszám megfelelése. Én a vidékkel vagyok ebben az ügyben is.

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, Ilosvay-Egyed Katalin, 19 High St. Gladesville, NSW 2111. Tel.: (02) 9879 6496, Mobile: 0414 740 079 E-mail: hcnsw@outlook.com Honlap: www.hungarians.org.au — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103. — Magyar Ház, 1-5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T: 9759 6974, — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Fax: 9626 5756 —

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789.

Társadalmi és érdekközösségi szervezetek:

Hungarian (Magyar) Social Club, 706-708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 9610 6226, Fax: 9610 0123. — Blacktowni Magyar Nyugdíjasok Társasága Kildare Rd és Gribble Place sark, Blacktown. Elnök Kendrella Gizella Tel 4733-3941

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P. O. Box 10. Helensburg, NSW. 2508. Tel./Fax: 4294-1919.

Magyar egyházközösségek és lelkeszek:

Ft. Lédécsi Dénes, katolikus lelképásztor, 51-59 Allawah Street, Blacktown, NSW 2148; Telefon: (02)9622-1125, Mobil: 0418135020; email: ledeczidenes@gmail.com — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 4751-7860, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydney@yahoo.com.au Cím: 114 Hamrun CCT, Rooty Hill 2766.

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Katona Rózsa, Tel.: 9750 2792. — Bankstowni Állami Magyar Középkola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Solyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Tel.: 9764 1687. — Maci Klub Magyar Játzó-csoport, Cserkészotthon, Melville Reserve, 52 Hampstead Rd. Homebush West, NSW 2140. Péterffy Réka Tel: 4751-7860, Hegyi Vanda Tel.: 4732-5020. vagy 0407-412-622.

SZAKMAI CÍMTÁR

Külképviselet

Magyar Nagykövetség. Cím: 17 Beale Crescent, Deakin, ACT 2600. Email: consulate.cbr@kum.hu

Internet:

www.mfa.gov.hu/emb/canberra

Telefon:

(02) 6282 3226 és (02) 6282 2555

Fax: (02) 6285 3012

Nyitva: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 09.30 – 16.00 óráig, előzetes telefon bejelentkezés alapján.

Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop,
343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031,
T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop,

157 Bondi Rd. Bondi 2026
(Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Éttermek

Bondi Cosmo
Hungarian Cafe/Restaurant
Tuesday to Sunday
Ph: 9369 3425
212 Bondi rd Bondi

Corner 75 magyar étterem

75 Frenchmans Rd. Randwick
NSW 2031 Tel: 9399 5712

Motel:

Tarcutta Halfway Motor Inn (Magyar vezetés alatt), Hume Highway, Tarcutta. Tel.: (02) 6928-7294, Fax: (02) 6928-7128.

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits
9 Brisbane St. Darlinghurst 2010
Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

NAPELEMEK felszerelése magánházakra, vagy cégek épületeire egész Ausztráliában SUNOVA ENERGY 0412-358-460 (Géza)

Orvos:

Dr. Halász Elisabeth GP.
170 A Wardell Rd. Dulwich Hill,
2203. Tel.: 9559 2511.

Orthopéd Sebész

Dr Szomor Zoltán, Térd, csipő és egyéb mozgásszervi betegségek sebészkezelése Tel: [02] 8568 6700
12-14 Ormonde Pde, Hurstville 2220
www.sydneyhipandkneesurgeon.com.au

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd. Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.)
36-38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147
T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárany Márta,
Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Állami tolmács és fordító

Szabó Éva Van Steenwyk
Tel.: 02-9427-1160
Mobile: 0418-420-236

Ügyvédek:

Esther Simons, 19 Birrel St. Queens Park, NSW 2022 (Bondi Junction)
Tel.: 9387 6382, Fax: 9369 5457

A. B. Török & Company,
Level 1. 9 Burwood Rd. Burwood 2134. Tel.: 9745-4988, Fax: 9715-2440.

Gellért Róbert ügyvéd és közjegyző

Lang Gellért & Co
9 Bronte Rd. Bondi Junction 2022
Tel: 9389-7355, Fax: 9369-5342
E-mail: robert@langgellert.com

Tévé antenna szerelő
DUNA tévé és egyéb digitális antennák, csatornák beállítása.
Telefon: Géza 0412-358-460

HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK -

Esterházy Jánosra, a csehszlovákiai magyarság két világháború közötti vezető politikusára emlékeztek a morvaországi Mírovban a csehországi magyarok.

Az idén immár 17. alkalommal megtartott emlékünnepséget a Cseh és Morvaországi Magyarok Szövetsége (CSMMSZ), valamint a helyi önkormányzati szervek rendezték közösen. A helyi rabtemetőben megtartott megemlékezésen elhangzott magyar, cseh és lengyel nyelvű beszédek méltatták Esterházy Jánost és életművét. A mírovi emlékünnepséget megelőzően Olmützben, a Szent Móríc templomban katolikus szentmisét mutattak be Esterházy János tiszteletére, amelyet **Zsidó János** esperes-plébános celebrált.

A megemlékezésen a csehországi magyar szervezetek, valamint a szlovákiai és a magyarországi magyarok, a prágai magyar nagykövetség képviselői koszorúkat és virágokat helyeztek el a mírovi egykori rabtemetőben lévő jelképes síremléknél.

Esterházy János a két világháború közötti időszakban, majd a második világháború idején küzdött a szlovákiai magyarok megmaradásáért és jogaiért. A második világháborúban a szlovák parlament egyetlen magyar képviselőjeként egyedül szavazott az

akkori fasiszta szlovák állam törvényhozásában a zsidók deportálása ellen. A II. világháború után letartóztatták, majd a csehszlovák hatóságok átadták a szovjet titkosszolgálatnak. A szlovák Nemzeti Bíróság 1947-ben halálra ítélte, a vád szerint a fasiszmussal való együttműködésért. Elnöki kegyelemben részesült, és életfogytiglani bűntetést kapott. Az 1955-ös általános amnesztia során a büntetését 25 évre csökkentették.

A súlyosan beteg Esterházy a mírovi várbörtönben halt meg 1957. március 8-án. Mivel 2007 őszig nem volt köztudott, hol van eltemetve, illetve hová kerültek hamvai, a csehországi magyarok 1998-ban magyarországi segítséggel jelképes síremléket állítottak neki a helyi rabtemetőben.

Cseh történészek — az Esterházy család kérésének eleget téve — kiderítették, hogy Esterházy János urnája a prágai Motol nevű köztemető közös sírjában található.

Esterházy Jánost eddig sem Szlovákia, sem Csehország nem volt hajlandó rehabilitálni, így a néhai politikust papírban továbbra is háborús bűnösnek tartják nyilván.

* * *

Egyáltalán nem vagyok híve semmiféle erőszaknak, önbíráskodásnak, mert ezek éppen a társadalmi együtt-

elés legelemibb szabályait ingatják meg. De mégis csodálkozom azon a képzetű és szemforgató műfelháborodáson, ahogyan a román diplomácia jelesei és a média önjelölt véleményformálói vájgatnak egy külföldön elnaspárgolt romaifjanc védelmében. A híradások szerint az illető sűrűn lopkodott az illegálisan összetakolt cigányhurubák „polgári” szomszédságában, hát ezért hagyták alaposan helyben. S történt mindez az Úr 2014. esztendejében, a vidéki Franciaországban, de megtörténik — szinte naponta! — Olaszországban, Spanyolországban és másutt is, ahová hívatlanul beszabadultak a romániai, bulgáriai romák.

Nincs jól ez így, de az sincs rendben, hogy a kontinentális szabad és háborítatlan mozgásszabadság nevében tolvajbandák, bűnözők, kolduscsoportok települhetnek le bárhová széles ez Európában, s ha viselt dolgáikért esetleg önaspárgolják őket, hát van miért óvatgatniuk az európai parlamentbelieknek. Ez most Franciaországban esett meg, s egy kicsit a sors ironiájának is tartom, hogy éppen a franciák koptatják a legtöbbet a nyelvüket a nomád hajlamúak védelmében, s intik sűrűn a kiróptató országokat, hogy odahaza babusgassák és neveljék meg polgáraikat.

Valószínűleg tennék is, ha lehetne. Mondják, a romák saját hagyományos törvényeiért élnek. Rendben, de akkor oda mehetnének, ahol az ilyen törvények bevettek és érvényesek, senki őslakó érdekeit nem keresztezik, élet- és vagyonbiztonságát nem veszélyeztetik. Sem a századok alatt kimunkált helyi civilizációt. A sokat emlegetett integráció kulcsa nem a szemforgató jogvédelmi papolásokban kereshető, talán a munkára való szoktatásban, amit nemcsak elvárni kellene, hanem kikényszeríteni. S nem csupán a romák esetében!

Lám, a türelmes Skandináviában ráébredtek valamire, s Norvégia olyan törvényt hozott, mely tiltja a koldulást,

Sir Nicolson vélemények

(Második rész)

Talán most, amikor az első világháború kitörésének 100. évfordulója már majdnem itt van, jó lenne azzal és nem a végjátékkal foglalkozni. De ahogy ezt a melbournei ingatlan közvetítők árverésin mindig halljuk: nem az a fontos, hogy hol kezdjük, hanem az, hogy hol fejezzük be. Ez volt a helyzet 1919-ben amikor a háború után a „béketeremtő” nagyhatalmak valóban egy igazságos és tartós békének az alapjait fektethették volna le, de sajnos nem ez történt.

A győztes nagyhatalmak közötti éles ellentétben csak úgy-ahogy tudtak úrrá lenni. Ezeknek az ellentétnek az eredete **Sir Harold Nicolson** brit diplomata szerint a nemzeti világnézet illetve világszemlélet, — a különbség az angolszász és a „latin” gondolkodásmód között. Amíg az angolszász a latint (francia, olasz) cinizmussal vádolja, a latin pedig képzetűnek nevezi az angolszászt. Nicolson szerint az igazság az, hogy az angolszász először érez, s utána gondolkodik, a latin pedig jobbra ezt megfordítva teszi. A latinok megfigyelték azt a kettős mércét ami az USA kül- és belpolitikáját jel-

lezte. A rövid, de nagyönis imperialista amerikai történelem során Amerika állandóan hirdette a legmagassabb erényt, ugyanakkor állandóan megsértették ezeket az elveket, és a gyakorlatban az ellenkezőjét cselekedték. A latinok azt is megfigyelték, hogy a „minden ember egyenlő” alapelv az USA-ban nem vonatkozik sem a sárgabőrű sem a fekete bőrű emberre. Azt is megjegyezték, hogy az önrendelkezés doktrínáját nem terjesztették ki sem az amerikai indiánokra, de még az US déli államaira sem. Így a latinok az amerikai erkölcsi álláspontokat nem a philadelphiai kiáltvány szerint értékelték, hanem a mexikói háború, és azok a számtalan szerződésük szerint amiket az indiánokkal kötöttek, s amiket minden szegényérzet nélkül megszegtek még mielőtt a tinta megszáradt volna a papíron. Azt is megfigyelték, hogy a nagy Amerikai Birodalom rövid idő alatt kegyetlen erőszakkal jött létre. Az amerikaiak **Thomas Jefferson** szerint éreznek de **Alexander Hamilton** szerint cselekednek.

Így aztán Nicolson felteszi a kérdést: **felrohatjuk-e a latinoknak, hogy ha nem is kételkedtek Wilson elnök őszinteségében de nem hitték a wilsoni „szentírás” kivihetőségében?** Megbízhattak-e Amerikában, hogy hajlandó

lesz-e a wilsoni idealista európai rendszer fenntartásáért amerikai katonák életét feláldozni?

A német fegyverszüneti kérelem 1918-ban a 14 és az azt követő 9 wilsoni béke feltétel alapján történt. Nicolson szerint a párizs-környéki békeszerződésekben a 23-ból mindössze 3 került be a békediktátumokba. Ezek a számok mindennél jobban mutatják, hogy a „latinok” Nagybritannia támogatásával győztek a wilsoni békefeltételek felett. A Clemenceau és Benes vezette bagázs Németország és az ellenségnek megbélyegzett Magyarország hosszú távon való meggyöngyítését és hazánk esetében brutális megcsonkítást fektették le a békediktátumokba. Megkaptuk a csehek (Masaryk) által ohajtott „stratégiai” értsd rabló határokat.

Végül, röviden, amikor képzetűtől van szó a francia „latinok” sem ártatlannak. Amikor 1920-ban **Millerand** elnök Magyarországot imperializmussal vádolta, Közép-Afrikában a francia gyarmati hatóságok rabzolga tartással és rabzolga kereskedéssel voltak elfoglalva.

VESSZEN TRIANON!!!

Kroyherr Frigyes

HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK - HÍREK -

s gyakorlóit kizsuppolják az országból.

Emiatt is sokat fognak csárogni Brüsszelben, Strasbourgban. Mintha egy ország polgárainak nem lenne joguk rendet tartani és rendet követelni saját portájukon! Szép és dicsérendő a nagy szabad lófrálás, gyönyörű jelszó az integráció, a szabad munkavállalás elve, de öreg hiba összemenni a modern nomadizálással és a törvények semmibevételével. Talán nincs nagyobb bűn, mint a bűnözők mentegése.

Magyar Lajos
(Székely Hírmondó)
***

Az egykori kubai elnök szovjet luxusautói ma egyszerű taxiként róják Havanna utcáit.

A Szovjetunióban gyártott GAZ és ZIL elnöki limuzinokat az akkor még hatalmon lévő Castro a hatvanas és hetvenes években kapta személyes használatra. Az Associated Press beszámolója szerint az egykori kubai kommunista vezérnek Nyikita Hruscsov volt szovjet pártvezetőtől a ZIL-111-es limuzin első nyitott kiviteli példányát kapta ajándékba. A hírügynökség szerint maga Fidel Castro a legszivesebben nem ezekkel a luxusa-utókkal, hanem katonai Jeepjét utazott a legszivesebben. Ugyanakkor a szovjet limuzinokban utaztatták a Kubába látogató híres embereket: például Jimmy Carter volt amerikai elnököt is egy ilyen autóval fuvarozták a repülőtérről a szállására, pedig Castrónak

akkor már Mercedes-Benz gyártmányú autói is voltak.

Az azóta leselejtezett állami limuzinok a hírügynökség szerint nem műzeumba vagy bontókba kerültek, hanem taxiként róják Havanna utcáit. A luxuskategóriás járművek közül néhány évvel ezelőtt tizennégy autó az állami tulajdonú Cubataxi cég flottájába kerültek. Ezek közül tíz még mindig közlekedik: korukból adódóan az autók külseje már nem makulátlan, de a turisták nagyon szeretnek bennük utazni: különösen, amikor megtudják, eredetileg ki használta az autót — nyilatkozta az egyik taxis, Moises Suarez az Associated Pressnek. Suarez autójában még egy „Mosolyogj, Jézus szeret téged!” felirat is olvasható a sofőr oldalán lévő ajtón — hasonló matrica a kilencvenes évektől elképzelhetetlen lett volna, addig ugyanis az országban tiltva voltak a vallásgyakorlás. Bár a hatszemélyes limuzinban bőszegesen van lábtér az utasok számára, mai szemmel már nem számít luxusautónak: a fa berakású műszerfal már kopott, a kárpit pedig kifakult, dohos, és szivarfüst szaga árad belőle.

Három kárpátaljai katona életét vesztette, ötnégy pedig nyoma veszett a kelet-ukrajnai Luhanszk környéki harcokban. Kárpátaljai hírportálok szerdai jelentése szerint a munkácsi 128-as gépesített lövészdandár katonáin lesből ütöttek rajta fegyveres szakadárak Szcasztya település határában.

Az egyik útellenőrző helyre tartó katonákra aknavetőkből és nehézgéppuskákból zúdítottak tüzet.

A híroldalak szerint valószínűleg a 128-as dandár eltűntként számon tartott öt tagjának egyike az a huszti illetőségű, véres arcú katona, akinek a kihallgatásáról készült felvétel a Luhanszki lázadók töltötték fel a YouTube-ra. A Zerkalo Nyegyeli című kijevi hetilap internetes oldala ukrán védelmi minisztériumi forrásokra hivatkozva azt közölte, hogy a Szcasztya melletti, éjszakai harcokban a 128-as dandár és a lemergi (Ivivi) 80-as légi szállítási ezred 11 katonája, valamint a 24-es területvédelmi zászlóalj négy tagja halt meg, 13 katona holléte pedig ismeretlen.

Ugyancsak a 128-as dandár kötelékében szolgált a kelet-ukrajnai konfliktus első kárpátaljai áldozata, a magyar nemzetiségű Popovics Roland Beregszászról. A 19 éves szerződéses katona a múlt pénteken esett el Luhanszk térségében egy orvlövész golyójától.

Amennyiben teljesen nyilvánvaló, hogy egy anyának egészségkárosult, fogyatékos gyermeke született, a törvénynek engedélyeznie kellene, hogy az orvosok a szülők engedélye nélkül az újszülött életének befejezéséről döntsenek — állítja Miroslav Mitlöhner, a Hradec Králové-i egyetem mellett működő szociális intézet igazgatója, a munkaügyi és népjóléti miniszter tudományos tanácsának tagja egy szaklapban megjelent írásában.

Hírdetés

A cseh tudományos akadémia szaklapjának legújabb számában megjelent írás botrányt kavart szakmai körökben és kiváltotta a fogyatékkal élők nemzeti tanácsának felháborodását.

Václav Krása, a tanács elnöke felhívta Mihale Marksovát minisztert, hogy menesse a tudományos tanácsból Mitlöhner.

Mitlöhner a szakma reagálása következtében felajánlotta lemondását, amelyet Josef Hynek, az egyetem rektora elfogadott — közölte Ondrej Tikovsky, az egyetem szóvivője.

Mitlöhner írásában a súlyos fogyatékkal születő, s egészségük helyreállítására remény nélkül lévő újszülöttek sorsának jogi és etikai aspektusait boncolgatta. A szerző szerint amennyiben ez a helyzet még a szülés előtt kiderül, az érintett nőt törvényi úton művi terhesség-megszakításra kellene kötelezni. Ha azonban egy ilyen gyermek megszületik, akkor az orvosnak joga kellene hogy legyen életének befejezésére, mégpedig a szülők megkérdezése nélkül.

A szerző azt állítja: ha a társadalomnak volt annyi ereje, hogy a nyilvánvaló egészségkárosodásokról engedélyezze a terhesség művi megszakítását szülés előtt, akkor a súlyos betegen született csecsemőket sem kellene életben hagyni. Rámutatott: a „szörnyszülött lényeknél” már régóta felmerült, hogy valóban emberekről van-e szó, s hogyan kell őket kezelni. Úgy véli, azzal azonban komoly gond van, hogyan lehet meghatározni mi a „szörnyszülött”.

Václav Krása szerint a 78 éves Mitlöhner írása „náci gondolkodásmódra” vall, és a 21. században elfogadhatatlan. Mitlöhner írását munkatársainak egy csoportja is nyilvánosan elítélte.

Korlátozta a kormány Kanadában a külföldiek munkavállalási lehetőségeit, miután sok panasz érkezett a hatóságokhoz arról, hogy a munkaadók az alkalmazott kiválasztásakor előnyben részesítik az olcsóbban foglalkoztatható külföldieket.

A közlekedésben, a vendéglátásban, de még a pénzügyi szektorban is sokszor a külföldről érkezetteknek adják a munkát a kanadai jelentkezőkkel szemben, miközben a kanadai fiataloknál az átlagnál jóval nagyobb a munkanélküliség.

A most bejelentett reformmal a kormány vissza kíván térni a külföldiek ideiglenes munkavállalását biztosító program eredeti céljához, és azt csakis utolsó lehetőségként és korlátozott mértékben kívánja biztosítani a munkaadók számára arra az esetre, ha az üres álláshelyekre nincsenek megfelelően képzett kanadai jelentkezők.

A döntés szerint ideiglenes munkára érkező külföldi az eddigi négy helyett csak két évre kaphat tartózkodási engedélyt. A tíz főnél többet foglalkoztató cégeknél a kevésbé jól fizetett külföldi alkalmazottak részaránya nem haladhatja meg a 10 százalékot. A hat százaléknál magasabb munkanélküliséggel küzdő régiókban egyes állásokat nem is hirdethetnek meg külföldiek számára. A vendéglátóiparban már tavasszal megtiltották, hogy további intézkedésig külföldieket vegyenek fel.

A mostani korlátozások nem vonatkoznak a mezőgazdasági szezonmunkásokra és a házi kisegítőkre. Az új szabályokat megsértők akár 100 ezer dollár pénzbírsággal vagy börtönbüntetéssel is sújthatók. Kanadában tavaly a külföldi munkavállalók aránya meghaladta a 300 ezret, a teljes munkaerő 1,5 százalékát.

Szokatlan álláshirdetés jelent meg a minap a Katholisches Kirchenblatt svájci egyházi hetilapban. „*Őn egy idealista vallásos személy, aki szeret emberekkel találkozni?*” — kérdezték. A hirdetésben azonban nem papot vagy szerkesztőt munkást, hanem remetét keresnek az alpesi kisvárosba, Solothurnba.

A hatalmas szikla alatt megbúvó remetelak ugyanis március óta üresen áll. Az előtte öt évig ott remeteszkedő nő — aki az első női remete volt az 1442 óta álló kis házikó történetében — ugyanis felmondott. Nem bírta a sok embert.

Túl sok volt neki a remetelakot és a mellette álló kápolnát felkereső a turisták özöne. Ezt a követelményt már a hirdetésben is jelzi a városka: „munkaköri elvárás a sok látogatóval való kapcsolattartás”.

Jóllehet van némi ellentmondás a remeteség és a sok ember között, a munkára már 119 ember jelentkezett, a város a jövő héten választja ki az alkalmas jelöltet — írja a Wall Street Journal.

Meghívó

A Magyar Irodalmi és Kultúrtörténeti Társaság nevében szeretettel hívunk mindenkit

2014 július 12-én délután 1:30-kor kezdődő

tisztújító Közgyűlésünkre,

a Magyar Központ Társadalmi Klub helyiségébe.

A szokványostól eltérően tanulságos, vidám hangulatú és kellemes meglepetésekkel teli délutánt ígérünk a megjelenteknek.

A Közgyűlést követően, rövid szünet után kb délután 3:00-kor Gyarmathy Andi szervezésében és vezetésével

irodalmi beszélgetésre hívjuk, marasztaljuk a vers és prózamondókat.

A műsorral kapcsolatos felvilágosításért hívjátok Andit a 0421 795 120 számon. Társaságunk Izes Beszélgetők Asztaltársasága felkérésére kb este 5:30-6:00 körül Kóműves Laci fimon tőpörtyűs túrós csuszáját ízlelhetjük meg.

Vacsora igénylést feltétlenül küldjétek el vagy jelentsétek be a 0422 524 206 számon.

Ez alkalommal költségeink fedezésére kb 3:00 órától 15 dolláros vacsora-belépő jegyet árusítunk.

Végül A történelem köztünk él című programunk első vendégével Kovássy Marianne-al beszélgetünk több évtizedes áldásos, eredményekben gazdag közösségi és szakmai munkásságáról.

Szeretettel várunk mindenkit.

Dr Kapantzián Artúr
Titkár

Magyar Irodalmi és Kultúrtörténeti Társaság
Izes Beszélgetők Asztaltársasága

aclandtravel
pro & business travel specialist

Repülőjegyek, külföldi utak, rákocok kizozatallért
forduljon Szabó Edith professzionális utazási ügyvőkhöz
Sütő 1, 128 Acland St. VIC 3128
Tel: 03 9534 0901 License No: 30016

Korona Tours

Egyéni és csoportos utak igény szerinti összeállítás:
Földrajzi és tengeri lapjútak, európai történelmi és wellness
programok

Repülőjeggyel, teljes ellátással, idegvezetővel,
kedvezményes áron.

Ha kényelmes és biztonságos útra vágyik forduljon hozzánk
hívalommal.

Tel: 03 9801 8887 e-mail: koronatours1@gmail.com

KRÓNIKA

Megemlékezés Trianon

94. évfordulójáról

2014. június 1-én távol az óhazától emlékezett Sydney magyarsága a 94 évvel ezelőtti szégyenletes békediktátumra. Sydneyben nem ünnepelni gyűltünk össze, hanem gyászolni. Aki magyar, annak fáj Trianon és nem tűri

a feledést. Kötelességünknek érezzük, hogy tudatosítsuk a körülöttünk élőkben, gyerekeinkben, unokáinkban az egekbe kiáltó igazságtalanságot ami Magyarországgal történt 1920. június 4-én. Vannak, akik azt mondják, hogy régen volt már el kellene felejteni, túl kell lépni az egészen. Nem az számít,

hogy milyen régen történt valami, hanem az, hogy milyen hatása van még a mai napig is a mindennapjainkra. És Trianonnak van! Fontos tehát, hogy emlékezzünk, és tanítsunk emlékezni. Az 1989-es esztendő fordulópontot jelentett sok európai ország történelmében. Országok kapták vissza önál-

loságukat vagy éppen egyesültek, de a trianoni békeszerződést senki sem vonta vissza és senki sem vizsgálta felül annak érvényességét. 21 évnek kellett eltelnie ahhoz, hogy változzon valami. 2010. május 26-án a Magyar Országgyűlés elfogadta a honosításról szóló törvényt, ami lehetővé tette a határon túl élő magyarok számára a magyar állampolgárság megszerzését. Ez egy elcsatolt területről származó magyarnak, mint jómagam is, hatalmas elégtételt jelentett. Gyógyító ír fájó trianoni sebeinkre.

szélni anélkül, hogy ismételjük magunkat, elég nehéz” — kezdte beszédét az előadó. Mégis sikerült egy emlékezetes színes beszéddel járulnia a hallgatóság elé. Valóban sikerült új szemszögből megvilágítania a kor eseményeit.

A műsor csúcspontján bemutakoztak a Kőrösi Csoma Sándor program ösztöndíjasai, akik hat hónapra érkeztek Magyarországról Ausztráliába. Feladatuk segíteni a szórványokban élő magyarságot anyanyelvük és kultúrájuk ápolásában. Sydneyben hat fiatal végzi lelkesen munkáját. Név szerint **Baranyai Barbara** táncos, aki már másodjára van itt a program keretén belül, **Bényi Rita** pszichológus, **Ráthy Kamilla** szociális munkás, **Rényi Mátyás** múzeológus, könyvtáros és történész, **Sándor István** zenész/táncos és **Tóth Luca** zenész. A műsoron felléptek és szerepeltek Sándor István és Tóth Luca régi magyar népdalokat adtak elő az elszakított területekről. Bényi Rita pedig elszavalta Csoóri Sándor Csontok és szögek című versét.

Az Fonó Néptáncgyűjtés vasárnap, június 21-én tartotta az év első adománygyűjtő programját amikor a hideg szeles idő ellenére egésznap sült kolbászt árult az hawthroni Masters üzlet előtt. Köszönet mindenkinek aki részt vett a sikeres napon. A következő kolbászsütés október 12-én lesz.

Kövesdy Éva

A műsort a Himnusszal zártuk. Köszönjük mindenkinek, aki jelen volt és velünk együtt emlékezett. Köszönetet érdemelnek a szereplők a színvonalas műsorért, **Mécs János** a díszlettervezésért, **Kozák György** a hang- és fénytechnikáért, **Kovács Krisztián** a műsor filmre vételért, **Katona Rózsa** a rendezésért és mindazok, akik hozzájárultak a megemlékezés sikeréhez.

Csiki Magdi

Sydneyben a punchbowl-i Magyar Házban emlékeztünk a Trianon Társaság és HID (hágyományőző Kulturális Szövetség) szervezésében. A műsort a Magyar Hiszekegy-gyel nyitottuk. **Raffay Ernő** „Trianon titkai, avagy hogyan bántak el országunkkal” című könyvének egy részletével indult emlékműsorunk. Raffay Ernő történész, politikus, jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karán tanít. A részlet **Katona Rózsa**, a flemingtoni magyar iskola igazgatónője olvasta fel. A flemingtoni és bankstown-i magyar iskola diákjai többször is szerepeltek nemzeti ünnepeinken, megemlékezéseinken. A kisdíjak közül **Bausse Ferenc 8 éves** és **Kovács Ákos 9 éves** tanulók léptek a színpadra. Ákos mint mindig, most is elkápráztatta a jelenlévőket gyönyörű szavalatával, amit hatalmas taps kísért. A középiskola diákjai közül **Fazekas Attila**, **Bausse Aletta** és **Dúzs Eszter** szereplésükkel járultak hozzá a műsor sikeréhez.

A műsort zenei számok tették színessé. **Harasta Emőke**, a flemingtoni magyar iskola felső tagozatának tanára régi szép erdélyi népdalokat énekelt. **Mikes Eszter** a sydney-i opera-ballett zenekar tagja csellón közismert magyar dallamokat adott elő. Zongorán kísérte édesanyja, **Mikes Márta**, aki egyben a délvidéki magyar énekar zongoristája. A jelenlévők csodálatos élménnyel lettek gazdagabbak. Nem maradhatott ki a műsorból Papp-Váry Elemérné Hitvallás című verse sem, amelyet **Bajai Petra Krisztina** tiszta csengő hangja segítségével tolmácsolt a hallgatóságnak. **Gáspár András** többször is fellépett már a magyar közönség előtt. Ezúttal saját költeményével lepett meg bennünket. Címe A turul imája.

Stopic Hannelore, a közkedvelt és jól ismert művésznő zongorán előadott magyar dalaival lépett a közönség elé. Akinek fáj Trianon az ismeri Wass Albert műveit. **Baranyi Győző**, színes hanghordozásával Adjátok vissza a hegyeimet című regényéből olvasott fel egy részletet. Az emlékbeszéd megtartását kiváló előadónk, **Dr Cser Ferenc** vállalta. „Trianonról be-

Július 7. hétfő	Július 8. kedd	Július 9. szerda	Július 10. csütörtök	Július 11. péntek	Július 12. szombat	Július 13. vasárnap
A műsoridőt magyarországi időzónában adjuk						
00:45 Szentföldi szent helyek üzenete 01:05 Híradó 01:30 Sporthírek 01:40 Himnusz 01:40 Heti Himnódó 02:25 Elcserélt ember (1938) Magyar játékfilm (ff) Rendezte: Gertler Viktor. Szereplők: Kiss Ferenc, Dajka Margit, Simor Erzsébet, Mály Gerő, Haraszti Mici. 03:40 Megmaradni (2013) A dokumentumfilm a két-tős identitással foglalkozik. Azt a generációt mutatja be, amelyik 1956-ban menekült el Magyarországról és az Egyesült Államokban találta meg új otthonát. 04:50 Familia Kft. 124/110.: Túl az Óperencián. Magyar tévéfilmsorozat 05:15 Hazajáró: Gyimes - A csángók patakországa 05:45 Gazdakör 05:55 Hagyaték: Turulmadár - A szármaló lélek 06:30 Híradó 06:45 Sporthírek 07:00 Ma reggel 08:00 Híradó 08:05 Sporthírek 08:20 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 10:05 Kárpát expressz 10:35 Térkép 11:10 Ridikül - Női talkshow 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:25 Kívánságkosár 14:20 Nótacsokor 14:40 Magyarország 2000 - Családi krónikák: Az Oravecz család 15:10 Balatoni utazás 20/17.: Ember és környezet 15:45 Így szól az Úr! 15:55 Engedjétek hozzám 16:05 Református ifjúsági műsor 16:20 Család-barát 17:10 Balatoni Nyár 19:00 Híradó 19:20 Dunasport 19:30 Zegzugos történetek 20:00 A döntő pillanat (1938) Magyar játékfilm (ff) Rendezte: Vajda László. Szereplők: Kabos Gyula, Páger Antal, Tolnay Klári, Ajtay Andor, Hidvéghy Valéria, Papp Éva most vezette el a főiskolát. Férj Bálint Gábor is színész. Együtt szeretnének szerződést kötni, de nem sikerül, csak vidéken. Így aztán a Kulinyival elmennek Ujhelyre. De az ottani állapotok nem kedveznek sem a fiatal tehetségeknek, se a művészeteknek. Pedig Kulinyinak a kisujjában van a szakma. 21:15 Déryné, hol van? (1975) Magyar játékfilm. Rendezte: Maár Gyula. Szereplők: Gelley Komél, Kem András, Kozák András, Töröcsik Mari, Kállai Ferenc, Sulyok Mária, Ráday Imre, Major Tamás, Esztergályos Cecília. Maár Gyula balladiszikus hangvételű filmjének főszerepét Töröcsik Mari játssza, aki itthon ezért az alakításáért a Magyar Filmkritikusok Díját, Cannes-ban pedig a legjobb női alakítás díját kapta. 23:00 Kívánságkosár	01:00 Híradó 01:35 Sporthírek 01:40 Himnusz 01:45 Duna World News 01:50 Térkép 02:20 Duna World News 02:25 Határtalanul magyar. Fiatalokkal a jövő magyar-ságáért - A Majna-frankfurti magyar közösség. Művészeti, tudományos magazinműsor. 02:50 Linda (1989) 12.: Aranyháromszög. Magyar tévéfilmsorozat 03:45 Ízörzök: Olaszfalu. Magyar ismeretterjesztő sorozat 04:15 Munkaügyek: Pályaválasztás. Magyar tévéfilmsorozat 04:40 Duna World News 04:50 Familia Kft. 124/111.: Metal Lady. Magyar tévéfilmsorozat 05:15 Hazajáró: Hargita - A székelyek szent hegye 05:45 Gazdakör 05:55 Hagyaték: Halhatatlan hivatás - Az életmentés tradíciója 06:25 Duna World News 06:30 Híradó 06:45 Sporthírek 07:00 Ma reggel 08:00 Híradó 08:05 Sporthírek 08:20 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 10:10 Kárpát expressz 10:35 Térkép 11:10 Ridikül - Női talkshow: A hit erejével 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:25 Kívánságkosár 14:20 Nótacsokor: Tarnai Kiss László, Máté Otília, Szalai Antal és zenekara 14:35 Magyarország 2000 - Családi krónikák: Rátkay Endre profán ikonjai. Rátkay Endre arany és kék ikonjait mutatja be a tévékompozíció. 15:00 Balatoni utazás 20/18.: Ó, mely sok hal... Magyar ismeretterjesztő sorozat 15:30 Élő egyház. Hírek, tudósítások a Kárpát-medence és a nagyvilág vallási eseményeiről. 16:00 Család-barát 17:00 Gyulai István Memorial - Atlétikai Magyar Nagydíj 2014 19:30 Híradó 20:05 Sporthírek 20:10 Önök kérték 21:05 A rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora (1985) Rendezte: Erdélyi János, Zsigmond Dezső. Egy önjelölt kálváriája az 1985-ös választásokon. Az úgynevezett szocialista demokrácia groteszk, szánalmas világát mutatja az első ál-demokratikus választásokon készült dokumentumfilm. Az önjelölt a tanácsos jelölőgyűlésre megy, de ott "lebeszél" az indulásról. "Formáljuk együtt a sorsunkat" - kiált fel hiába. "A szocializmusban a hatalom a népé" - ehhez képest a tévéstábot, amelyik forgatja a jelölőgyűlést elzavarják. ... 23:00 Kívánságkosár	01:00 Híradó 01:35 Sporthírek 01:40 Himnusz 01:45 Duna World News 01:50 Térkép 02:20 Duna World News 02:25 Határtalanul magyar. A számontartottak 02:50 Elhallgatott történelem - Ha a kulák mozdulna (2014) 3/1.: Magyar dokumentumfilm-sorozat. 1948. augusztus 20-án, Kecskeméten hirdette meg Rákosi Mátyás a családi és egyéni gazdaságok felszámolását jelentő kollektivizálást, s ezzel együtt a kulákküldözést. A szovjet osztályharcból honosított kulák kifejezéssel a paraszti társadalom módosabb rétegét bélyegezték meg. Ezeket néprajzoknak nyilvánították, és hatalom a kismizistákra a vidéki népesség legaljával szöveteztek. 03:45 Hagyaték "Szállalá poklokra" - Bányászat a régi Magyarországon 04:10 Munkaügyek: Imre megtér. Magyar tévéfilmsorozat 04:40 Duna World News 04:50 Familia Kft. 124/112.: Holnaptól jó lesznek. Magyar tévéfilmsorozat 05:15 Hazajáró: Számvetés - Pillanatképek a Hazajáró 2011-es vándorútrjáról 05:40 Gazdakör 05:55 Hagyaték "Együtt harcol, s issza borát..." 06:20 Duna World News 06:30 Híradó 06:45 Sporthírek 07:00 Ma reggel 08:00 Híradó 08:05 Sporthírek 08:20 Balatoni Nyár 10:05 Kárpát expressz 10:35 Térkép 11:10 Ridikül - Női talkshow: Kutya kontra macska 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:25 Kívánságkosár 14:20 Nótacsokor: Bihari János Koncert Cigányzenekar, primások: Makó Attila és Rácz Géza 14:45 Magyarország 2000 - Családi krónikák: Fába álmodott ezer évünk - Saló István szobrász. Salló István a fa szerelmese. A Csikszeredáról származó művész 1978 óta él Tatabányán. A budapesti millennium alkalmából rendezett kiállításának kapcsán beszél életéről, családjáról és mutatja be szobrait, fa domborműveit. 15:20 Balatoni utazás 20/19.: Az Édentől Keletre. 15:50 Református magazin 16:20 Család-barát 17:10 Balatoni Nyár 19:00 Híradó 19:20 Dunasport 19:30 Zegzugos történetek: Badacsony - Római út 19:55 HOGY VOLT!... Extra "Stand up" - abszurd humor 20:50 MR2 Akusztik: Péterfy Bori & Love Band 22:00 Kultikon + 22:30 Örökzöld dallamok: Randevő a Sole mio Bárban 23:00 Kívánságkosár	01:00 Híradó 01:35 Sporthírek 01:40 Himnusz 01:45 Duna World News 01:50 Térkép 02:20 Határtalanul magyar. Magyar Amerika, A Vásvári-gyűjtemény. Művészeti, tudományos magazinműsor. 02:45 Angyalbörben 13/3.: Börtérkép. Magyar tévéfilmsorozat 03:45 Öt kontinens 04:10 Munkaügyek: Fogyvilk Magyar tévéfilmsorozat 04:40 Duna World News 04:50 Familia Kft. 124/114.: Szerintem vakbél. Magyar tévéfilmsorozat 05:15 Hazajáró: Kis-Fátka - A harmadik halom. Turisztikai magazinműsor - "Elindulni és hazatérni A „Hazajáró” hétről-hétre bakkancsot húz és nekiindul, hogy keresztül-kasul bebarangolja a Kárpát-medence varázsatos tájait és megismerje hazánk természeti és kulturális értékeit, történelmi emlékeit és az ott élő emberek mindennapjait. Erdélyben, Felvidéken, Kárpátalján, Délvidéken, Muravidéken, Órvidéken és belső-Magyarországon hol gyalog, hol szekérel, kerékpárral vagy kenuval halad vándorútja során. 05:40 Gazdakör 05:55 Az ESTE 06:20 Duna World News 06:30 Híradó 06:45 Sporthírek 07:00 Ma reggel. Reggeli, közéleti műsor interjúkkal, riportokkal, beszélgetésekkel. 08:00 Híradó 08:05 Sporthírek 08:20 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 10:05 Kárpát expressz 10:30 Térkép 11:10 Ridikül - Női talkshow: Az én hősöm 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:25 Kívánságkosár 14:20 Nótacsokor: Félóra a magyar nóta körül (Kovács Apollónia, Nánássy Lajos, B. Tóth Magda, Miklóssy József, ifj. Sánta Ferenc és zenekara) 14:50 Örökség. Magyar dokumentumfilm. 1996. július 12-16. között a szerb csapatok több mint 8000 civil boszniai férfit és fiút mészároltak le Srebrenicában, származásuk miatt. A tömegsírrokban megtalált és azonosított holttesteket, a 12 és 72 év közötti fiúk és férfiak földi maradványait minden év július 11-én újratemetik. 15:40 Az utódok remény-sége 16:20 Család-barát válto-gatás 17:10 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 19:00 Híradó 19:20 Dunasport 19:30 Zegzugos történetek. A soknevű békéscsabai fűtca históriája 20:00 Hogy volt?! Az 1981-es év tévéműsoraiból 21:00 Fábry 22:15 Szabadság tér '89 23:00 Kívánságkosár	01:00 Híradó 01:35 Sporthírek 01:40 Himnusz 01:45 Duna World News 01:50 Térkép 02:25 Határtalanul magyar. Európa, magyarul - A Collegium Hungaricum Berlin titkai 02:50 Szép leányok ne sírjatok. Magyar játékfilm 04:15 Munkaügyek 04:45 Duna World News 04:50 Poén Péntek - Szálka - Avagy Bagi és Nacs megakad a torkán 05:40 Gazdakör 06:20 Hazajáró: SZEBE-NI-HAVASOK - és a szász sasfészek 06:50 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 09:00 KorTárs: MNG Kortárs gyűjteménye 1. 09:25 Hogy volt?! 10:20 Öt kontinens 10:50 Magyar történelmi arcképcsamok: János Zsigmond (1559-1571) 11:05 HACKTION ÚJRATÖLTVE - 6. évad 6. rész: Nyolc óras hírek. Magyar tévéfilmsorozat 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:20 Novum (2013) Odoo-project 12:45 A rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 13:15 Magyar klasszikus új köntösben: Kőlcsey Ferenc 1. rész 13:45 Legendás konyhák 14:10 Sírjaik hol domborulnak 14:40 Barangolások öt kontinensen 15:05 Hazajáró 15:35 Hetvenes (2014) Magyar játékfilm. Rendezte: Dombrovsky Linda. Szereplők: Németh Kálmán, Tóth Andrea, Megyeri Zoltán, Quintus Konrad, Kakasy Dóra, Szerémi Zoltán, Al Ghaoui Hesna. Európa társadalma előreszik, a nyugdíjrendszert képtelenek tovább tartani az államok. Így van ez Magyarországon is, ahol a világon először, szigorú törvényt hoznak a probléma orvoslására, mely Hetvenes néven kerül be a köz-tudatba. Lényege, hogy a hetven éven felülieket egy "álmogyárba" szállítják, ahol rövid, ám luxus körülmények között eltöltött idő után örök álomba merülnek, az intézet dolgozóinak közreműködésével. 16:35 Balatoni Nyár 18:00 Táncvarázs 19:00 Híradó 19:20 Dunasport 19:30 Mindenből egy van 1. Ellenszár, 2. Zűrveszter 20:25 Poén Péntek - Szálka - Avagy Bagi és Nacs megakad a torkán 21:25 Átok (2011) 3. rész: Luca. Magyar tévéfilmsorozat. Rendezte: Mátyásky Áron. Szereplők: Bánsági Ildikó, Bartsch Kata, Cserép Emese, Thüroczky Szabolcs, 21:50 Átok 4. rész: Lula. Magyar tévéfilmsorozat 22:15 Fábry 23:35 Hetvenes (2014) Magyar játékfilm. Rendezte: Dombrovsky Linda	00:05 Katolikus Krónika 00:45 Híradó 01:20 Sporthírek 01:30 Himnusz 01:30 Gasztraangyal: Konyhai praktikák 02:25 Falusi lakodalom (1933) Magyar játékfilm (ff) Rendezte: Gertler Viktor. Szereplők: Hajmásky Miklós, Rózsashegyi Kálmán, Hajdú Eta, Rubinstein Ema, S.Z. Sakall, Gyergyai István, Pártos Gusztáv, Maklary Zoltán. A reklámszakma már 1933-ban is virágzott. Rohr, berlini szappangyáros új terméke reklámozásához egy különlegesen vonzó arcot keres. Meg is találja Schmidt fotónporter egyik felvételén, a baj csak az, hogy Schmidt úrnak fogalma sincs, hol, mikor és kiről készítette a fényképet. 03:55 Átok 3. rész: Luca. Magyar tévéfilmsorozat 04:20 Átok (2011) 4. rész: Lula. Magyar tévéfilmsorozat 04:50 HACKTION ÚJRATÖLTVE - 6. évad 7. rész: Egészség mindhalál-ig. Magyar tévéfilmsorozat 05:40 Hagyaték. A hazáért mindhalál-ig - A Ludovika 06:20 Határtalanul magyar. Erdély fejedelme - Bethlen Gábor 06:50 Balatoni Nyár 09:00 A rejtélyes XX. század - Kun Miklós műsora 09:25 Táncvarázs: Latin-Amerikai Táncok Magyar Bajnoksága, Budapest 10:15 Székely kapu 10:45 Magyar történelmi arcképcsamok: Dobó István 11:15 Szabadság tér '89 12:00 Déli harangszó 12:00 Híradó - Déli 12:05 Hogy volt?! 13:00 Nótacsokor: Bangó Margit, Kovács Apollónia, id. Sánta Ferenc, ifj. Sánta Ferenc és zenekara 13:25 Nótacsokor: Bihari János Koncert Cigányzenekar, primások: Sárközi Pál és Banyák István 13:55 Fölzállott a páva - válogatófilm (2014) 8/6.: Somogy-Baranya-Zala-Tolna megyei válogató 14:40 Dob+Basszus: R-Go: Bombázó - Bizottság: Szerelmem 15:30 Duna anizs: Szökik a Duna 15:50 Novum: A robotok világa. 16:25 Balatoni Nyár - Utánunk a vízözön! 17:55 Szerelmes földrajz: Öt Géniusz a Kárpát-medencében (Dr. Papp Lajos) 18:30 Heti Himnódó 19:00 Híradó 19:20 Dunasport 19:30 ...És még egymillió lépés (1986) 20:15 Kultikon + 20:45 Csellengők 21:25 Gasztraangyal: Készthely 22:20 On the spot: Diktátorok gyermekei - Bettina Göring 23:10 Szerelmes földrajz: Öt Géniusz a Kárpát-medencében (Dr. Papp Lajos) 23:45 Református istentisztelet Sepsiszentgyörgy	

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

Melbourne

HÁZTETŐFESTŐ, magyarul beszélő háztető restaurátor Melbourneben. Reg. tetőrestaurátor. 1979 óta bizalommal fordultak hozzám terracotta és betoncserepű háztulajdonosok a tető problémáikkal. A háztetőről magas víznyomással a mohát eltávolítom (vegyszer nélkül). Figyelem, a víztílamom rám nem vonatkozik! A tetője lehet terracotta vagy betoncserep. Színes cementtel kúpcserépeit (*duda-cserépeit*) átcementezem, a törött cserépeket, mind kicserélem vagy leraasztom. A terracotta cserepet leglazítom vagy a mohanövést gátló vegyszerrel bevonom, a betoncserep tetőjét szükség esetén az ön által választott színnel befestem és glazúrozom is. Ha a tető közötti pléh völgy rozsdás és a kémény körül is a pléh rozsdás és már folyik, ezt is mind kicserélem. Szélvihar okozta kárt a tetőn gyorsan rendezem és nyugtát adok a biztosító részére. Amennyiben garázs, veranda, carport vagy ehhez hasonló épületen tetőproblémája van, hullámvas, decking stb. szükség esetén megjavítom, kicserélem, átfestem. Használok Zincalum Colorbond anyagot. Öreg Fiberglass tetőt kicserélem új Fiberglassra vagy Laserlite-ra, hasonló anyaggal is. Szükség esetén darab vízcsatornát is kicserélek. Csatorna kitakarítást is végzek (szükséges ez a tűzveszély esetén). Padlás forgó levegőzöt is berakok a tetőbe. Bármilyen tető problémája van, bizalommal forduljon Jánoshoz. Amennyiben sürgős szolgálat kell, hívjon reggel 7-8 óra között, Melbourne 80 km-es körzetében és Geelongban is, vagy hívja magyarul-angolul a 9318-5103 vagy mobilon 0422-770-957. Ha nem jelentkezik, hagyja üzenetreggőtön az ön telefonszámát és visszahívom.

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefonon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

HÁZAK, hozzáépítések, beázott tetők, stancok javítását, bejárati ajtók (fixing lock up), konyhák, fürdőszobák átalakítását vállaljuk. Hívja Józsit a 9547-2453 (Melbourne) telefonszámon.

Melbourne Melbourne

Nem volt ideje ma este vacsorát készíteni?
Ezért kell, hogy legyen minden magyar spájzban hazai „Házias Ízek” konzerv.
(Zöldséges aprópecsenye, Tiszai halászlé, Bogrács-gulyás, Sólet — csipős kolbásszal —, Töltöttkáposzta stb.)
GRÜNER HENTESÜZLET
Delicatessen
227 A Barkly St., St. Kilda
Telefon/Fax: 9534-2715.

KIADÓ budapesti lakás — 3 percre a Nyugatitól. Mérsékelt bér. Hívja a (03) 9578-4640 számot.

Magyarul beszélő villanyszerelő 20 évi ausztrál tapasztalattal kisebb-nagyobb munkát felvállal.
 Otthoni és üzleti beszerelések, E.M.F. megmérés, légkondicionáló vezetékezés stb.
 Telefon, intercom és TV antenna beszerelést szintén vállal.
 Energia takarékosági szakértő és LED lámpa forgalmazása.
 Hívja Barnát 0406 875-097
 vagy pedig emailen: gizmoelectrix@gmail.com

Michael Sándor & Associates
Barristers & Solicitors
 TANÁCSADÁS — a helyi törvények ismeretében.
 CSALÁDI ÜGYEK — örökösök vagy válás
 VÉGRENDELLET — készítés és végrehajtás
 PERES ÜGYEK — képviselet és tanácsok
 ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
 McPherson Building Telephone: (03) 9650 7574
 Level 3, 546 Collins Street Fax: (03) 9650 7761
 Melbourne, Vic. 3000 Email: enquiries@msandor.com
MAGYARUL BESZÉLÜNK

Sydney

BUDAPESTI belvárosi lakás ausztrál magyartól KIADÓ. Érdéklődni soos.steve@yahoo.com.
 Tel.: 0011 36 630 877-4030

Sydney

TAKARITÁST, házimunkát, gyermekfelügyeletet vállal megbízható magyar fiatalasszony referenciával, Greenacre-ből vonattal vagy busszal elérhető városrészben. Telefon 0467-201-425 (Sydney).

GÉPSZERELŐ végzettséggel és egy Toyota Van-nal, leinformálható magyar férfi munkát keres Sydneyben. Bármilyen megoldás érdekel. Tel: Rychlyk László 0404 366-009.

ÜGYVÉD BUDAPESTEN

nagy gyakorlattal és szakértelemmel, mindenféle ügyintézés, jogi tanácsadást vállal.
 Forduljon bizalommal:
Dr. Horváth Anna
 e-mail: drhorvatha@yahoo.com
 fax: (0011) 36-1-4038503

Magyar állampolgársági és útlevélekérelmek, ausztrál vízumügyek, NAATI fordítások.
Hajdu Gábor
 (MARN: 0962683)
www.gaborhajdu.com.au
 Telefon: 02 6241 5293

„Visszérte, reumára, mindenféle nyavalyára”
Lunagel Sósorszesz Gélek
 Gyógynövény-kivonatokból, illóolajokból álló készítmény.
 LUNA VADGESZTENYÉS, KALENDULÁS,
 GYÓGYFÜVES JAPÁNAKÁCOS, BORÓKÁS,
 KAMFOROS Massage Gél - Herbal
 és
DIANA FRANZBRANTWEIN SÓSORSZESZ
 Refreshing Massage Lotion
 A következő számokon lehet rendelni:
 0407 683-002 / (03) 9439-7067
 vagy adminlunagel@bigpond.com

HEARTY HUNGARIAN

Eredeti magyar ételek

levesek, főételek, egészséges magyar ételek, édességek — *diós-, mákos beigli, rétes, krémes* — minden nap kapható helyi fogyasztásra vagy elvitelre.

Specilis rendelések 48 órás előrendeléssel.
 Nyitva minden nap de. 11.30-tól este 8 óráig.
156a CARLISLE St.

St.Kilda
 (Ferdén szemben a St.Kilda Town Hallal)
Tel: 9537-0700

MOVING OVERSEAS?

- Working with the Hungarian community since 1970!
- Specialist international mover
- Door to door service
- High quality packing
- Cars & Motorbikes
- Secure Storage
- Trust our 40 years experience

Call for an obligation free quote ☎

1300 789 322

www.ossworldwidemovers.com

A Magyar Élet Kiadóhivatalának P.O. Box 210, Caulfield, Vic. 3162 Megrendelem

A Magyar Életet ___ évre Mellékelek \$ ____-t.
 Előfizetési díj egész évre (50 szám) GST-vel együtt \$ **160**
 Félévre (25 szám) GST-vel együtt \$ 80
 Külföld egy évre: Magyarország \$ 240, NZ \$ 220
 A Magyar Életnek **régi** előfizetője vagyok
új előfizetője vagyok

Név _____

Cím _____

Postcode _____

A csekket **HUNGARIAN LIFE** névre kérjük kiállítani.
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük, ne felejtse el a postán kapott nyugtát azonnal **elküldeni** hozzánk a fenti címre.
 A nevet és a címet olvasható nagybetűkkel kérjük kitölteni.
 Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.